БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 205 (18.383). • Чоршанба, 1982 йил 8 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

ПАХТАЗОР—ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 7 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун—мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,81	10,21	—	—
Навоий	1,14	5,51	—	—
Хоразм	1,51	5,40	—	—
Сурхондарё	1,00	5,25	0,30	0,95
ҚҚАССР	0,98	4,06	—	—
Қашқадарё	0,80	3,54	0,03	0,05
Самарқанд	0,69	2,66	0,01	0,01
Наманган	0,79	2,59	—	—
Андижон	0,78	2,57	—	—
Фарғона	0,61	2,09	—	—
Сирдарё	0,11	0,52	—	—
Жиззах	0,12	0,46	—	—
Тошкент	0,08	0,21	—	—
Республика бўйича:	0,79	3,42	0,03	0,09
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	0,64	3,75	—	—
Бухоро	0,37	1,70	—	—
Қашқадарё	0,42	1,39	—	—
Навоий	0,14	0,14	—	—
Наманган	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,53	2,73	—	—

ЛЕНИНГРАДДА ҲАШАРНИ ҚАДРЛАМОҚДАЛАР

Кўпгина ленинградликлар учун «ҳашар» сўзини таржима қилмаса ҳам бўлади. Совет тузуми ўзбекларнинг қадимги одатини бойитиб, унга янги мазмун бахш этганлигини бу ерда билишади. «Ленинградская правда» газетаси «Ҳашар» деб сарлавҳа қўйилган мақоласида шу тўғрида ҳикоя қилади.

Газета совет кишисининг ажойиб фазилатлари, ленинча халқлар дўстлиги туфайли вужудга келган хусусиятлар ҳашарда намоён бўлиб, конкрет ифода этилаётганлигини яққол мисоллар билан кўрсатиб берган. Қаттиқ уруш йиллари Ленин шаҳрининг мард ҳимоячилари сафида ўзбекистонлик аскарлар ҳам бўлганлигини ленинградликлар ҳеч қачон унутмайдилар. Қамалдаги шаҳардан кўчирилган юз минглаб болалар ўзбек диёрида ўз уйини топиб, ўзбек меҳнаткашларининг қалб қўридан баҳраманд бўлганликларини бу ердагилар яхши эслашади. Газетада берилган фотосурат ҳам шуни эслатади. Унда урушда етим қолган ўн тўрт болани ўз бағрига олган тошкентлик машҳур темирчи Шоаҳмад ака ва унинг рафиқаси Баҳри хола шарафига қурилган монумент ёнида Шомаҳмудовларнинг кўп миллатли оиласи тасвирланган.

Бугунги кундаги ҳашар, дейилади мақолада, ҳар бир халқнинг бошқа халқ ва бутун мамлакат равнақидан астойдил манфаатдор эканлигини кўрсатади. Газета шу гапни тасдиқлаш учун ленинградлик ва ўзбекистонлик олимларнинг Ватан пахтачилигини ривожлантириш билан боғлиқ проблемаларни муваффақиятли ҳал этишдаги ижодий ҳамдўстликлари тўғрисида, Тошкентда янги кварталлар қуришда ленинградлик бинокорларнинг қўшган ҳиссалари ҳақида, Ноқоратупроқ зонани ўзлаштиришда, Байкал—Амур магистралини қуришда, Тюмень ўлкасини ўзгартиришда Ўзбекистон меҳнаткашларининг актив қатнашаётганликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1982 ЙИЛ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЕХАНИЗАЦИЯ ТАЯНЧИМИЗ

Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги Беруний номли совхоз пахтакорларининг қарори: пландаги 7350 тонна ўрнига 12.000 тонна пахта тайёрлаймиз. Машиналарда ялпи ҳосилнинг 80 процентини териб оламиз. 95 процент пахтани юқори сортга топширамиз. Социалистик мажбуриятимизни 15 октябрда бажарамиз.

СССРнинг шонли 60 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун йил бошидан буён астойдил меҳнат қиляпмиз. Меҳнатимиз тайёрлаган пахтамизнинг миқдори ва сифатига қараб баҳоланади. Масаланинг яна бир нозик томони шундаки, пахта — қардош халқлар ўртасидаги интернационал дўстлигимиз рамзи. Пахтани қанча кўп берсак, юзимиз шунча ёруғ бўлади. Илгари планни бажарсак бас дейиларди, сифат масаласига унчалик эътибор берилмасди.

Эндиликда вазият бутунлай ўзгарди. Мамлакатимиз енгил саноати биз, пахтакорлардан фақат аъло нав пахта кутяпти. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев пахта сифатини кўтариш вазифасини кун тартибига бош масалалардан бири қилиб қўйди. Ана шуларни ҳисобга олиб, совхозимиз коллективи юбилей йилида пландаги 7350 тонна ўрнига 12 минг тонна пахта тайёрлашга қарор қилдилар.

Биз ялпи пахта миқдорини асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига кўпайтирамиз. Масалан, шу йилнинг ўзидагина гектаридан олинадиган ҳосилни шартномада белгиланган 35 центнер ўрнига 52 центнерга кўтарамиз. Яна бир муҳим масала шуки, тайёрланган пахтанинг 95 процентини юқори сортларга топширамиз. Давлат планинигина эмас, балки социалистик мажбуриятимизни ҳам 15 октябрда бажарамиз!

Юбилей йилида етиштирган пахтамизнинг 80 процентини «зангори кема»ларда териб оламиз. Машиналарнинг асосий фазилати шундаки, пахта терими «Тошкент технологияси» асосида қисқа фурсатда ўтказилади, ҳамма ҳосил 20 иш кунида саранжом-саришталаб олинади. Пахта қора совуқ тушиб, ёғингарчиликлар бошлангунча териб бўлингани учун сорт юқори бўлади. Пахтакорлар билан тўқимачилар ҳамкорлиги янада мустаҳкамланади.

Далаларимизда юксак социалистик мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил борлиги учун юқоридаги гапларни дадил айтяпмиз. Совхозимиз коллективининг сўзи билан иши бирлигини пахта йиғим-терими даврида яна бир қарра исботлаймиз. Хўш, бундай дейишимизга яна қандай асослар бор? Йиғим-теримни қандай ўтказмоқчимиз?

Хўжалигимизда 60 та пахта териш машинаси бор. Ипатоволиклар методи асосида 10 та терим-транспорт отряди туздик. Ундан ташқари машиналарни группа усулида ишлатиш мақсадида звенолар ташкил қилдик. Пахта майдонларини отрядлар ва звеноларга бириктиб чиқдик. Механик-ҳайдовчиларимиз ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Мадатбой Ҳайитбоев, Тожибой Мамутов, Йўлдошбой Аметов, Олланазар Собитов, Мақсад Хўжааҳмедов, Отаназар Аҳмедов каби тажрибали механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳар бири мавсумда 350—400 тонна пахтани бункерлардан тўкишга сўз бердилар. Уларнинг ваъдага вафо қилишлари учун зарур бўлган ҳамма шароитларни яратиб берамиз.

Шу ўринда бир муҳим масалага тўхталиб ўтмоқчимиз. Тажрибали механик-ҳайдовчиларнинг юксак мажбуриятлар қабул қилишлари яхши, албатта. Улар фидойилик билан меҳнат қилиб, сўзларининг устидан чиқадилар. Лекин бу билан ишонга олинган манзилга етиб бўлмайди. Пахта йиғим-терими қизғин паллага кирганда совхозимиз бўйича кунига йиллик планнинг 7—8 проценти миқдорида, ҳатто ундан кўпроқ пахта тайёрлаш ниятидамиз. Шундай экан, олтмишта «зангори кема»ни бошқарадиган 120 механик-ҳайдовчининг ҳаммасидан баравар масъулият, графикларнинг мунтазам ошириб бажарилишини талаб қилишимиз керак. Шунда ялпи юксалишга эришилади.

Терим бошланиши олдидан ишчи кучларини тўла ҳисоблаб чиқдик. Дастлабки кунларда пахтазорларда 1700 киши теримчилик қилади. Кўсаклар ёппасига очилиб, терим қизғин тус олган кезларда теримчилар сонини 2100 кишига етказамиз. Шундай қилиб, белгиланган графикларнинг мунтазам ошириб бажарилишини таъминлаймиз.

Юбилей йилида пахтачилик бригадаларимиз ўртасида янги ташаббуслар пайдо бўлди. Мақсад Қурбонбоева, Гулнора Абдуллаева, Тариза Йўлдошева, Олим Қориев, Олим Худайберганов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг пахтакорлари гектаридан 65 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олдилар. Далаларда шунга етарлик ҳосил бор. Еримбет Бозорбоев, Каримбой Еримбетов, Оқназар Солиев, Еткер Дусеновлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олиш кўзда тутилмоқда. Шуниси ҳам қувончлики, кўпчилик бригадаларимизда йиллик пахта тайёрлаш планлари фақат машина терими ҳисобига бажарилади.

Теримни уюшқоқлик билан ўтказиш, пахта сортини яхшилаш бўйича махсус тадбирлар белгилаб чиқдик. Механик-ҳайдовчилар, теримчилар ва ҳашарчиларнинг сифатга алоҳида эътибор берган ҳолда кунлик графикларини тўла ва ошириб бажаришга эришишлари учун барча шароитларни яратиб берамиз. Дала шийпонларини меҳнат аҳлининг маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирдик. Ёш болали оналар ҳақида гамхўрликни ҳар қачонгидан кучайтирамиз. Коммунистларимиз социалистик мусобақани кучайтиришга бошчилик қиладилар.

Биринчи сентябрдан теримни бошладик. Кунига 1,5—2 процентдан пахта тайёрляпмиз. Машиналарни тўла ишга туширгач, бу кўрсаткични 7—8 процентга кўтарамиз, кейинроқ ундан ҳам оширамиз. Давлатимизга ваъда қилинган 12.000 тонна пахтани юқори сортлар билан тез фурсатда етказиб бериб, пахтакорлик номини яна бир бор шарафлаймиз.

Қ. УТЕПОВ — Беруний районидаги Беруний номли совхоз директори, **Р. ОЛЛОМОВ** — партия комитети секретари, **И. ЎРОЗБОЕВ** — бош агроном, **М. НУРУМБЕТОВ** — бош инженер.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Мусобақа илғорларидан ўрнак олинг!

Юбилей йили пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш суръати кун сайин жадаллашмоқда. Ўтган куни республика қабул пунктларига 47.006 тонна, мавсум бошидан буён эса 201.689 тонна хом ашё топширилди. Йиғим-теримда Бухоро, Хоразм, Навоий ва Сурхондарё областларининг заршунослари пешқадамлик қилмоқдалар.

СУРХОНДАРЁ

Областнинг кўплаб механизаторлари терим мавсумининг дастлабки кунлариданоқ юксак натижаларга эришмоқдалар. Ўтган куни Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механизаторлари Хўжамқул Рустамов ва Холмўмин Сафаров, Ленин номли совхоз механик-ҳайдовчиси Роҳат Шодиевалар ўзлари бошқараётган «зангори кема»лар бункеридан 12—17 тоннадан хом ашё бўшатдилар.

ҚАШҚАДАРЁ

Қарши районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор механизаторлари Йўлдош Мирзаев, Берди Бобоқулов ва Нашвон Хўжамқуловлар теримнинг биринчи кунидаёқ агрегатлар бункеридан 12 тоннадан юқори сифатли хом ашё бўшатишди.

Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозида оқсоқоллар ҳар йили йиғим-теримдан четда қолишмайди. Улар бу йил ҳам икки группа бўлиб далаларга чиқишди. Ҳар бир группада 100 киши бор. Уларга кекса деҳқонлар Раҳмат бобо Исломов, Қурбон бобо Азировлар етакчилик қилишмоқда. Меҳнат ветеранларининг ҳар бири кунига 45—50 килограммдан дурдона теришяпти.

ХОРАЗМ

Область деҳқонлари дефолиация қилиш планини 40 процент адо этдилар. Ўтган куни самолётлар ва ер аппаратлари ёрдамида 5.427 гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинди. Бу йиллик планга нисбатан 7,9 процентини ташкил этади.

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхознинг Исмоил Шарипов бошлиқ бригадаси ҳар куни йиллик планнинг 4—4,5 проценти миқдорида пахта тайёрлаяпти. Пешқадам коллектив ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик планни 30 процент адо этди.

АНДИЖОН

7 сентябрь куни андижонлик заршунослар давлатга 15.179 тонна «оқ олтин» топширишди.

Ўтган куни область бўйича 30 дан зиёд бригадада планнинг 3—4 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Андижон районидаги «Партия XXII съезди» колхозидан Иброҳимжон Сотволдиев, Қўрғонтепа районидаги Навоий номли колхоздан Умурзоқ Холмирзаев, Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозидан Тўлқин Қодиров, Марҳамат районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан Эҳтиром Мадаминова ва Сотволди Раззоқов бошлиқ бригадаларда эса бу кўрсаткич 5 процент ва ундан ҳам кўпроқни ташкил этди.

ФАРҒОНА

Риштон районидаги «Коммунизм» колхозида ҳар куни йиллик планга нисбатан 2,5—3 процент миқдорида пахта тайёрланаётир. Камолиддин Эгамназаров бошлиқ пешқадам бригадада эса бу кўрсаткич 3,5—4 процентга етмоқда.

«Ленинобод» совхозининг Раҳмонали Абдураззоқов бошлиқ бригадаси Олтиариқ районида социалистик мусобақа пешқадами бўлаётир. Бригада аҳли ҳар куни йиллик планнинг 3 процентдан кўпроқ миқдорида пахта тайёрлашга эришяпти.

БУХОРО

Эл хирмонига Ғиждувоннинг дастлабки 10 минг тонна «оқ олтин»и келиб тушди. Ҳар куни йиллик планнинг 2,5 проценти миқдорида пахта топширилмоқда.

Қоракўл районидаги Ленин номли колхоз теримчиси Гулчеҳра Салимова энг юқори кўрсаткичга эришаётир. Ўтган куни у хирмонга 287 килограмм сифатли дурдона тўкди. Эл хирмонига 15 тонна «оқ олтин» тўкиш унинг бу йилги мажбуриятидир.

САМАРҚАНД

Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхози механизаторлари машина теримини бошладилар. 6 сентябрь куни Б. Бозоров ва Н. Толипов сингари тажрибали механик-ҳайдовчилар 4 тоннадан пахта теришди.

Жомбой районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг уста пахтакори И. Халилов бошлиқ бригадасида бир кунда 6 процент пахта тайёрланди. Улар шу куни эл хирмонига 11 тонна хом ашё топширдилар.

ЖИЗЗАХ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Жиззах областининг маккажўхорикорлари партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажара бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, дон учун маккажўхори ўрим-йиғимини 6 сентябрда муддатидан илгари адо этдилар. 170 минг тоннадан ортиқ, яъни пландагидан 67 минг тонна кўп «каҳрабо дон» етиштирилди. 26 минг гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 47 центнер ўрнига 67 центнердан маккажўхори дони олинди.

Дўстлик райони хўжаликлари 3300 гектар маккажўхоризордан 84,2 центнер, Мирзачўл, Пахтакор, Арнасой районларининг хўжаликлари эса 70—80 центнердан дон олдилар. Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозининг маккажўхорикорлари ўрим-йиғимни 12 иш кунида тугаллаб, ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Бу ерда 330 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнерлик «каҳрабо дон» ҳосили олинди. Дўстлик районидаги «Октябрь 50 йиллиги», Мирзачўл районидаги Абай номли, Октябрь районидаги С. Раҳимов номли совхозлар ва бошқа кўпгина хўжаликлар 80—90 центнердан «каҳрабо дон» олдилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика ёш маккажўхорикорларига йўллаган табрикномасидан руҳланган комсомол-ёшлар бригадалари, чунончи Дўстлик районидан Ленин комсомоли мукофоти лауреати М. Қорабоев, К. Жайноқов, Пахтакор районидан В. Очилов, Жиззах районидан О. Аширматов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадалари ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан қисқа муддатларда ва нест-нобуд қилмай ниҳоясига етказиб, гектар бошига 120 центнердан маккажўхори дони олдилар, комсомол-ёшлардан иборат 18 бригада эса 100—110 центнерга етказиб ҳосил кўтардилар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказишга, юбилей йилида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотиш борасидаги социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга ўз куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар.

Арнасой районидаги Соколовский номли совхозда маккажўхори ўриб-йиғиб олиняпти. Суратларда: 1. Хирмон юксалмоқда. 2. Илғор механизатор А. Хўжақулов. 3. Ўрим пайти.

А. Тўраев фотолари.

ЗАФАРЛАР НАМОЙИШИ

УЛУҒ ЛЕНИНГА МЕҲР-МУҲАББАТ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон ССР кунларининг қатнашчилари бугун В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қилдилар. Мавзолей ёнига қўйилган гулчамбар лентасига: «В. И. Ленинга Ўзбекистон ССР делегациясидан» деган сўзлар ёзилган. Гулчамбарда жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчисига, республика меҳнаткашларига баҳодирона куч бағишлаган совет халқлари буюк дўстлигининг ижодкорига зўр ҳурмат-эҳтиром ва муҳаббат ҳислари мужассамлашган.

Ўзбекистон делегацияси В. И. Ленин музейини, В. И. Лениннинг Кремлдаги кабинети ва квартирасини бориб кўрдилар.

Шу куни республика вакиллари Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига гуллар қўйдилар.

АРХИТЕКТОРЛАР УЙИДА УЧРАШУВ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон кунларининг қатнашчилари архитекторлар марказий уйининг меҳмони бўлдилар. Учрашув бошланишидан аввал «Ўзбекистон шаҳарсозлиги ва архитектураси» деган тематик виставка тантанали равишда очилди.

Шундан кейин мамлакатнинг энг катта виставкасида республика кунларига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечани СССР халқ архитектори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг биринчи секретари А. Т. Полянский очди.

Кечада сўзга чиққан Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Т. Ф. Қодирова, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретари, СССР Давлат мукофотларининг лауреати Е. Г. Розанов, РСФСР Архитекторлар союзи правлениесининг раиси, РСФСРда хизмат кўрсатган архитектор А. Г. Ричагов Совет Ўзбекистони кейинги олтмиш йил мобайнида экономика, фан ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида юксак чўққиларга эришганлиги, совет республикаларининг қардошлик оиласида илдам суръатлар билан ривожланиб бораётганлиги тўғрисида гапирдилар.

Кечада КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. И. Федоров, Москванинг бош архитектори, СССР халқ архитектори, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати М. В. Посохин қатнашдилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ТЎҒРИСИДА ҲИКОЯ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон ССР кунлари муносабати билан бугун бу ерда «Совет Ўзбекистони — СССР халқларининг қардошлик оиласида» мавзуида матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Совет давлатининг юбилейини муносиб нишонлашга ҳозирлик кўраётган Ўзбекистоннинг ютуқлари, республика меҳнатчилари бутун совет халқи билан биргаликда КПСС XXVI съезди қарорлари, СССРнинг Озиқ-овқат программасини қандай амалга ошираётганликлари журналистларга гапириб берилди.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, республика олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, Тошкент бош архитекторининг ўринбосари Л. Т. Адамов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Е. Юсупов, Тошкент медицина институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги У. О. Орипов сўзга чиқдилар.

Матбуот конференциясида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими М. Л. Ишков қатнашди.

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ИТТИФОҚИДА

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири О. Осипов). Мамлакатимизда Совет ҳокимияти йилларида ССР Иттифоқида меҳнат аҳлининг буюк қардошлиги вужудга келиб, мустаҳкамланмоқда, шу иттифоқнинг 60 йиллигини нишонлашга бутун тараққийпарвар инсоният ҳозирлик кўрмоқда. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Ягона оилада» кўргазмаси Советлар мамлакатининг, улуғ кўп миллатли давлатдаги ҳар бир республиканинг жозибадор манзарасини акс эттиради. Бу ерда ўтаётган Ўзбекистон кунларининг қатнашчилари бугун шу кўргазма билан танишдилар.

Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг энг катта павильонида жойлашган ўн мингтадан кўпроқ экспонат дунёда биринчи социалистик давлат ютуқларини, совет турмуш тарзини ёрқин бўёқларда тасвирлайди. Барча қардош республикаларнинг ривожланиши тарихий йўллари тўғрисидаги ҳикоя «Москва — СССР пойтахти» виставкасидан бошланади. Қизил майдон, В. И. Ленин Мавзолейи, Кремль... Ҳар бир совет кишисининг дилига бениҳоя азиз бўлган шу табаррук жойлар бетакрор архитектура қиёфасида намоён бўлади. Меҳнат зафарлари ва илмий изланишлар шаҳри, ноёб обидалар маскани, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик байроқдори бўлган шаҳар ўзининг бутун гўзаллиги билан товланиб турибди.

Юбилей кўргазмаси барча иттифоқдош республикалар зафарларининг улуғлигини акс эттиради. Бу ерда ленинча миллий сиёсат тантанаси яққол кўрсатилган, барча регионлар экономикасининг узлуксиз ўсиши, фан ва маданиятнинг равнақи акс эттирилган.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси юбилей кўргазмасида тенг ҳуқуқли республикалар орасида гуллаб яшнаётган ўлка эканлиги акс эттирилган. Асрий қолоқликдан иқтисодий ва социал ривожланиш чўққиларига кўтарилган диёримизнинг ёрқин тасвири Тошкент манзараларидан бошланади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда айтган қуйидаги сўзлари стендда кўзга ташланади: «Вайроналардан қайта тикланган, юксак даражада ривожланган индустрия ва катта фан шаҳри, улкан маданият марказларидан бири бўлмиш Тошкент СССР халқлари қардошлиги ва дўстлигининг инсон қўли билан бунёд этилган рамзи бўлиб, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтлари туркумида Шарқ юлдузи каби порлаб турибди». Ўзбекистон кўргазмасининг биринчи залидаги катта рангли суратда Леонид Ильич Брежнев шу йил мартида республика пойтахтида завқ-шавқ билан кутиб олинганлиги ифодаланган.

Виставканинг рангдор безатилган бўлимлари томошабинларни Ўзбекистон машинасозлиги, энергетикаси ва газ саноати, металлургия ва пахтачилигини ривожлантиришдаги муваффақияти билан меҳнаткашлар иқтисодий, илмий ва маданий фаолиятининг ҳамма жиҳатлари билан таништиради. Виставка меҳмонлари «оқ олтин»ни машинада териш ва ташиш диаграммаси ёнида узоқ вақт тўхталиб қоладилар. Машиналарнинг, пахта ортилган тележкаларнинг моделлари ҳаракатланиб турибди. Бу ердаги ҳамма нарса СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда мўл пахта ҳосили етиштириб, Ватанни қувонтиришга интилаётган республика деҳқонларининг мусобақаси қизғин тус олганлигидан далолат беради.

Фикр-мулоҳазалар дафтаридаги кўпдан-кўп ёзувлар «Ягона оилада» виставкасига, шу жумладан Совет Ўзбекистони кўргазмасига ҳам қизиқиш нақадар катталигини кўрсатади. Фикр-мулоҳазалар турли тилларда — рус ва украин, ўзбек ва грузин, инглиз ва итальян тилларида ёзилган — Советлар мамлакати турмушининг улуғвор манзараси ҳеч кимни бепарво қолдирмайди. Ҳар саҳифада кўп миллатли давлатнинг муваффақиятлари билан танишиш имконияти топилганлиги учун ташаккур сўзлари, ССР Иттифоқига янада равнақ тилаб билдирилган истакларни ўқиймиз.

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

КОММУНИСТ СЎЗ СЎРАЙДИ

Партия группаларидаги ҳисобот ва сайловлар ниҳоясига етмоқда. У Андижон, Бухоро, Навоий, Жиззах, Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон автоном республикасида муваффақиятли якунланди. Партия группалари ташкилотчилари қилиб сайланган кишиларнинг учдан икки қисми бевосита ишчи ва колхозчилар бўлиб, ҳар тўрт кишининг бири халқ хўжалиги мутахассиси, 30 проценти эса хотин-қизлардир. Цех партия ташкилотларининг ярмидан кўпроғида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтди. Бу ерда партия етакчилари қилиб сайланганларнинг аксарияти ишчилар синфи ва деҳқонлар орасидан тавсия қилинган кишилардир. Коммунистлар йиғилишларга актив қатнашдилар. Уларнинг давомати деярли 98 процентни ташкил этиб, доклад муҳокамасида партия группалари аъзоларининг 64 проценти, цех партия ташкилотлари йиғилишлари иштирокчиларининг эса ҳар иккитасидан биттаси сўзга чиқди. Ҳисобот-сайлов кампанияси бошлангандан буён 30 мингта таклиф, илтимос ва танқидий мулоҳаза билдирилиб, уларнинг ҳар учтасидан бири бўйича зудлик билан чора-тадбирлар кўрилиб, қолганлари умумлаштирилди ва конкрет ижрочиларга етказилди.

ҚАРШИ. Областнинг кўпчилик қуйи партия ташкилотларида йиғилишлар ишчанлик кайфияти ва юксак активлик билан ўтмоқда. Уларда коммунистларнинг деярли 99 проценти қатнашиб, учдан икки қисми музокараларда ўз фикр-мулоҳазасини билдирди. Нишон [illegible] дилар, камчиликларни тузатиш йўлларини кўрсатиб ўтдилар.

— Биз коммунистлар, ҳамма нарса учун жавобгармиз, — деди Косондаги 2-пахта заводининг ишчиси М. Азизова. — Ўтган йили айрим раҳбарлар ва ишчиларнинг масъулиятсизлиги туфайли технология интизомининг бузилишига йўл қўйилган эди. Бу хатодан тегишли хулоса чиқариб олишимиз лозим».

«Каршистройиндус т р и я» бирлашмасининг 1-темир-бетон буюмлари заводи арматурачиси К. Аҳмедов, Бу- [illegible] изҳор этдилар. Улар ўз иш планлари юзасидан гапириб, социалистик мусобақа, партиявий ишларнинг усул ва услубларини такомиллаштириш ҳақида фойдали таклифлар билдирдилар.

«Малик» совхозининг илғор звено бошлиғи Н. Исмоилов ўз коллективининг озуқа етиштириш бўйича орттирган иш тажрибаси билан ўртоқлашди. 58 гектар майдонга экилган аралаш экиннинг ҳар гектари ҳисобига 90 центнердан маккажўхори дони, 40 тоннадан лавлаги ҳосили олиш мўлжалланган эди. Экин парваришида илғор агротехника қоидаларига риоя этилганлиги туфайли ғоят мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар гектар ер ҳисобига 100 центнердан дон, 280 центнердан кўк масса, 50 тоннадан лавлаги йиғиштириб олинди. Коммунистлар хўжаликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш учун навбатдаги қилинадиган ишларни белгилаб олмоқдалар.

«Юбилейний» совхозида бўлиб ўтган йиғилиш қатнашчилари ишчи Т. Урушаевнинг пахта етиштиришда оила пудратини жорий этиш ҳақидаги сўзларини катта қизиқиш билан тингладилар. «Голодностепстрой» бошқар- [illegible] нистларнинг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида технологик жараён узлуксиз давом этаётганлиги, ремонт ишлари ўз вақтида бажарилаётгани, цех корхона доирасидаги мусобақада ғолиб чиққанлиги ҳақида ахборот берилди.

Киров районидаги Киров номли совхознинг «Ленинизм» бўлими цех партия ташкилоти ҳисобида турувчи коммунистларнинг барчаси ҳисобот-сайлов йиғилишида иштирок этдилар. Улар ишга бўлган муносабатда ҳам ана шундай уюшқоқлилик ва якдиллик кўрсатмоқдалар. Партия ташкилоти планларнинг бажарилишини мунтазам таҳлил қилиб боради, йўл қўйилаётган нуқсонларни бартараф этишда активлик кўрсатади. Айни вақтда мамлакатимиз шонли юбилейини муносиб кутиб олиш ва Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш энг долзарб масалалардан биридир. Коммунистлар шу соҳада белгиланган иш марралари, уни амалга ошириш чора-тадбирлари ҳақида берилиб гапирдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Холиқов бошлиқ бригада бу йил 60 центнердан пахта ҳосили кўтариш учун курашмоқда. Чевар теримчи Э. Узоқова мавсумда камида 10 тонна «оқ олтин» териб беришга сўз берди.

Маргилондаги «Атлас» [illegible] рандачиликни ривожлантириш бўйича конкрет чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Юксак мажбуриятлар чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш орқали мустаҳкамланмоқда. Озуқа тайёрлаш ўтган йилдагига нисбатан юксак суръатлар билан бормоқда.

Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг 16-бригадаси пахтакорлари бу йил об-ҳаво ниҳоятда ноқулай келишига қарамай ҳар гектар майдондан 70 центнердан ҳосил кўтариш ва давлатга 1100 тонна хом ашё етказиб бериш ҳақида берган ваъдаларига содиқ қолмоқдалар. Бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати С. Худойқулиев коммунистларга ана шу ҳақда мароқ билан гапириб берди.

Боғот районидаги «Коммуна» колхози правлениеси цех партия ташкилоти ғўза парваришини комплекс механизациялаш масалаларини диққат марказида тутмоқда. Мўл ҳосил учун курашнинг якунловчи босқичида ҳам терим машиналаридан самарали фойдаланилади. Барча ҳосилнинг 95 процентини агрегатлар ёрдамида териб олишга қарор қилинган. Йиғим-терим мавсумида тўртта муваққат партия группа- [illegible]

ИШЧАН АГИТАТОРЛАР

Коммунист Гулсара Ўлмасова бошлиқ бригаданинг дала шийпони дид билан безатилган. Агитатор Абдурасул Раҳимов ҳар куни колхозчиларни кундалик янгиликлар билан таништириб боради, дунё воқеалари ҳақида ахборот беради. У бригада дала шийпонини безашга ҳам катта ҳисса қўшди.

Абдурасул Раҳимов яқинда фотосуратлар асосида янги стендлар тайёрлади. Унда коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида КПСС раҳбарлик ролининг ўсиб бориши, меҳнаткашлар фаровонлигини янада ошириш учун тинмай ғамхўрлик қилинаётганлиги, партия қарорлари ҳаётга қандай татбиқ этилаётганлиги, халқ депутатлари Советларининг иши ҳақида муфассал ҳикоя қилинади. Ундан ташқари «Портретларда В. И. Ленин сиймоси», «Ленин ва Ўзбекистон», «Совет халқининг бузилмас бирлиги», «Ўзбекистон — «оқ олтин» кони», «Табиатни муҳофаза қилиш», «Совет турмуш тарзи» ва бошқа мавзулардаги фотостендлар ҳам кўзга ташланади. Ишчан агитатор ўртоқ Абдурасул Раҳимов ана шу фотокўргазмалар асосида суҳбатлар ўтказиб, колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун мусобақани авж олдириб, бригада пахтакорлари 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» териб олиш учун курашмоқдалар.

Колхоздаги 15 дала шийпони ҳозирги долзарб паллада пахтакорларнинг ҳақиқий оромгоҳига айлантирилган. Комил Файзиев, Солиҳа Рустамова, Шарофат Қўлдошева, Айнақул Ашуров сингари агитаторлар ўзлари бириктилган участка ва бригадаларда мунтазам иш олиб бориб, колхозчиларни янги муваффақиятлар сари сафарбар этишда партия ташкилотига самарали ёрдам бермоқдалар.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
А. КАРИМОВ.
Бўка районидаги «Ленинизм» колхози.

СССР 60

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

МОЛДАВИЯ ССР ҲАФТАЛИГИ

Молдавия Совет Социалистик Республикаси Совет ҳокимияти йилларида саноати юксак даражада ривожланган республикага айланди. Революциядан аввал эса, бу ерда саноат корхоналари ночор аҳволда эди.

Молдавия АССР революцион комитетининг раиси Г. И. Старий 1924 йилнинг декабрида бутун Молдавия коммунистларининг биринчи конференциясида нутқ сўзлаб, бундай деган эди: «Бизнинг саноатимиз айтарли яхши ривожланмаяпти. Бор-йўғи битта қанд заводи, битта ғишт заводи бор. Улар ҳам тўла қувват билан ишламаяпти. Иккита ёғ заводи. Бор-йўғи шу».

Эндиликда Молдавия ССР саноатининг 30 дан ортиқ тармоғида 545 йирик корхона самарали ишлаяпти. Бу корхоналар ўз маҳсулотларини Совет Иттифоқининг турли бурчакларига, жумладан, 60 дан ортиқ чет эл мамлакатларига жўнатмоқда.

Ҳа, чиндан ҳам Молдавия саноати юксак даражада ўсди. Бу ердаги корхоналарда турли машина-ускуналар, аппаратлар ишлаб чиқарилмоқда. Молдавия саноатида асосий ўринни енгил саноат тутади. Бу ерда тайёрланаётган халқ истеъмоли моллари Иттифоқимизга маълум ва машҳурдир. Ҳозирги пайтда Молдавия саноатида тайёрланаётган лавлаги ва сабзавот йиғиштириб оладиган тракторлар, қуюв машиналари ва юқори қувватли электр двигателлари иттифоқдош республикаларда зўр шуҳрат қозонган.

Молдавия ССР енгил саноати ходимлари СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар кўплаб янги ташаббуслар билан чиқиб, зиммаларидаги вазифаларни ортиғи билан уддаламоқдалар. Тирасполь шаҳридаги ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам шонли юбилейни муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Бу корхонада турли миллат вакиллари меҳнат қилишади. Улар қўлни қўлга бериб, ҳамкорликда ишламоқдалар. Натижада янгидан-янги ютуқларга эришаётирлар. **Суратда: (чапдан) молдаван қизи Анастасия Бостан, украин қизи Вера Циктор, белорус қизи Светлана Копитко, татар қизи Кадрия Богданова, рус қизи Галина Япригина, украин қизи Александра Обшанская ва гагауз қизи Иванна Томайли.**

М. Потирнике ва А. Симаковский фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

РАСМИЙ АХБОРОТ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ХОМ АШЁСИДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНИЛСИН

СССР ҳукумати озиқ-овқат бўладиган хом ашёни 1983—1985 йилларда техникавий эҳтиёжларга ишлатишни қисқартириш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Қабул этилган қарорда уқтириб ўтилишича, СССР министрликлари ва идоралари, шунингдек иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ўзларига қарашли бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг озиқ-овқат хом ашёси техникавий эҳтиёжларга ишлатишни камайтириш соҳасидаги ишини етарли назорат қилмаяптилар, бу хом ашёнинг ўрнини босадиган синтетик ва бошқа материаллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳамда шу материалларни қўлланишга дуруст эътибор бермаяптилар.

СССР Министрлар Совети ўз бирлашмалари, корхона ва ташкилотлари техникавий эҳтиёжларда озиқ-овқат хом ашёсидан фойдаланаётган СССР Химия саноати министрлиги, Нефть Химияси саноати министрлиги, СССР Ўрмон, целлюлоза, қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги, СССР Енгил саноат министрлиги, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги, СССР Гўшт-сут саноати министрлиги, СССРнинг бошқа министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига, шунингдек СССР Госснаби ва ва СССР Госстройи зиммасига 1983 — 1985 йилларда шу мақсадлар учун озиқ-овқат хом ашёси ишлатилишини қисқартириш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифасини юклади.

Техникавий эҳтиёжларга ишлатиладиган озиқ-овқат хом ашёси ўрнини босувчи материаллар ишлаб чиқарадиган объектлар қуриш ва ишга тушириш юзасидан, шунингдек шу материалларни етказиб бериш ва улардан фойдаланиш юзасидан топшириқлар белгиланди.

СССР Давлат стандартлаш комитетига, министрликлар ва идораларга иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига 1983 йилдан бошлаб, озиқ-овқат хом ашёсидан фойдаланиб, ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг янги стандартлари ва техникавий шартлари ишлаб чиқилишини ҳамда амалдаги стандартлар ва шартлар қайта кўриб чиқилишини таъминлаш таклиф қилинди.

УЙ-ЖОЙ ҚУРИШ КООПЕРАЦИЯСИ ҲАҚИДА

СССР Министрлар Совети «Уй-жой қуриш кооперацияси ҳақида» қарор қабул қилди. Унда СССР ҳукуматининг шу масала юзасидан илгари қабул қилган ҳамма қарорлари бирлаштирилди.

Шу билан бирга қарорда, жумладан қишлоқ жойларда, кооператив тарзда уй-жой қуриш тўғрисидаги бир қанча янги қоидалар кўзда тутилган. Уй-жой қуриш кооперативлари халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ҳузурида эмас, шу билан бирга колхозлар, ҳамда бошқа кооператив ва жамоат ташкилотлари ҳузурида ҳам ташкил этилади, деб белгилаб қўйилди. Қишлоқ жойларда якка тартибдаги уй-жой қурилиши учун белгиланган нормалар асосида ишлаб чиқилган лойиҳаларга мувофиқ кооператив уйлар қуришга ижозат берилади.

Қишлоқ аҳоли пунктларида, шаҳарларда ва шаҳар типидаги посёлкаларда уй-жой қуриш кооперативлари кўп квартирали уй-жой бинолари билан бир қаторда қўрғон типидаги бир квартирали ва икки квартирали уй-жой бинолари, шунингдек шахсий ёрдамчи хўжалик учун ҳовлидаги қўшимча иморатлари билан бирга кўп квартирали блокланган уй-жой бинолари (якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари ажратилмайдиган аҳоли пунктлари бундан мустасно) қуришлари мумкин, деб кўзда тутилади.

Уй-жой қуриш кооперативларининг уйлар қурилиши бошланишидан аввал банкка топширилиши лозим бўлган ўз маблағлари миқдори қисқартирилди, кооперативларга бериладиган банк кредитининг миқдори кўпайтирилди, шунингдек шу кредитни узиш муддати 25 йилгача узайтирилди. Шахсий ёрдамчи хўжалик учун қўшимча ҳовлидаги иморатлари билан бирга кооператив уй-жой бинолари қурилишига банк кредити уй-жой қурилиш кооперативига ҳовлидаги иморатлар қийматини ҳисобга олиб бино қурилиши смета қийматига биноан бериладиган бўлади.

Корхона, муассаса ва ташкилотларнинг раҳбарларига касаба союз ташкилотлари билан келишиб, иқтисодий рағбатлантириш фондлари маблағларини шу корхона, муассаса ва ташкилотларда камида 5 йил ишлаган ишчиларга, камида 8 йил ишлаган янги келин-куёвларга қайтиб олмаслик шарти билан моддий ёрдам беришга ва кооператив уй-жой қурилиши учун ажратилган банк кредитини қисман узишга ишлатиш ҳуқуқи берилди. Колхозларга ҳамда бошқа кооператив ва жамоат ташкилотларига ҳам мана шундай тартиб белгилаш тавсия қилинди.

Қарорда Узоқ шимол районларида ва Узоқ шимол районларига тенглаштирилган жойларда, Ўрта Осиё ва Қозоғистон ССРнинг олис ва сувсиз районларида, бошқа баъзи районларда, шунингдек бир қанча муҳим халқ хўжалик объектларини қуришда ва ишлатишда ишлаган кишилар учун уй-жой қуриш кооперативларига киришнинг имтиёзли шартларини кенгайтириш кўзда тутилди.

МОДДИЙ РЕСУРСЛАР — ҚАТЪИЙ ҲИСОБГА ОЛИНСИН

СССР Министрлар Совети моддий ресурсларни ҳисобга олишни яхшилаш тадбирларини белгилади. Тегишли қарорга биноан СССР министрликлари, идоралари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари:

хом ашё, ёқилғи ва энергетика ва бошқа моддий ресурслар сифатини яхшилашга ва уларнинг сарфланишини ҳисобга олиш оперативлигини оширишга ҳамда ҳисобот маълумотларининг тўғри бўлишини таъминлашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишлари;

моддий ресурсларнинг сифати ва сарфланиши устидан контрол ва ўлчов приборларидан фойдаланиб, контроллик қилишнинг замонавий воситалари ва методларини кенг жорий этишлари;

бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларга моддий ресурслар запасларининг табақалаштирилган, иқтисодий асосланган нормаларини белгилашлари ҳамда уларнинг ҳақиқий қолдиқлари тўла-тўкис ҳисобга олинишини таъминлашлари;

ҳар йили 1 январгача бўлган ҳолат учун моддий ресурсларнинг энг муҳим турлари ва ўрнатилмаган асбоб-ускуналар қолдиқларини рўйхатга олишлари лозим.

СССР Госплани билан СССР Госснабига СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари бўйича ишлаб чиқаришдаги ва қурилишдаги моддий ресурслар энг муҳим турларининг запаслари нормаларини мунтазам равишда қайтадан кўриб чиқиб туриш таклиф қилинди.

Қарорда моддий ресурслар сарфлашни планлаштириш ва ҳисобга олишни такомиллаштиришнинг бошқа бир қанча масалалари юзасидан (уларнинг нобуд бўлишини, иккиламчи хом ашё ҳосил бўлиши ва ундан фойдаланишни, ёқилғи, нефть маҳсулотлари, иссиқлик ва электр энергияси сарфлаш нормаларини камайтириш ҳамда уларни тежаш топшириқларининг бажарилишини ҳисобга олиш масалалари юзасидан) кўрсатмалар баён этилган.

Мазкур тадбирлар КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш ишини кучайтириш тўғрисида»ги қарорида белгиланган вазифалардан келиб чиқади.

КИЧИК ҲАЖМЛИ КЕМАЛАР БЎЙИЧА ИНСПЕКЦИЯЛАР

СССР Министрлар Совети «Кичик ҳажмли кемалардан фойдаланишни тартибга солиш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорга биноан иттифоқдош республикаларда кичик ҳажмли кемалар бўйича давлат инспекциялари тузилади.

Кичик ҳажмли кемалар бўйича давлат инспекцияси тўғрисида СССР Министрлар Совети тасдиқлаган типовой низомда инспекциянинг бош вазифаси дарёларда, сув омборларида, бошқа сув ҳавзаларида ҳамда СССРнинг бошқа ички денгиз ва территориал сувларида кичик ҳажмли кемалардан ҳамда улар турадиган базалар (иншоотлар)дан шу кемаларнинг қатнов хавфсизлигини таъминлаш, сув ҳавзаларида ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, шунингдек атроф-муҳитни муҳофаза қилиш учун тўғри фойдаланиш устидан назорат қилишдан иборат эканлиги кўзда тутилган.

Кичик ҳажмли кемалар бўйича давлат инспекцияларига амалдаги қонунларга мувофиқ кемаларни (корхоналарга, муассасаларга ва ташкилотларга ҳам, шунингдек гражданларга ва тегишли кемаларни) рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобга олиш қоидаларини ва шу кемалардан ва улар турадиган базалардан фойдаланиш қоидаларини бузганлик учун мансабдор шахсларга ва гражданларга маъмурий жазо бериш, шунингдек назорат остидаги кемалардан фойдаланиш режимида муайян чеклашлар белгилаш ҳуқуқи берилди.

Инспекциялар ўз ишида кичик ҳажмли кемалардан фойдаланиш хавфсизлигини таъминловчи кўнгилли халқ дружиналарининг, шунингдек ўз фаолиятига кўра сув ҳавзаларида ҳуқуқ-тартиботни белгилаш билан боғлиқ бўлган бошқа жамоат ташкилотларининг ёрдамига таянишлари лозим.

Шу билан бирга иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига гражданларга тегишли кичик ҳажмли кемалар турадиган базалар (иншоотлар) қуриш ва ишлатиш кооперативлари тузишни ҳамда қайиқларнинг моторларини кемалар ва асбоб-ускуналарни ремонт қиладиган хўжалик ҳисобидаги устахоналар барпо этилишини таъминлаш, кемаларни рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобга олиш ҳамда улар устидан техникавий назорат ўрнатиш қоидаларини ишлаб чиқиш, кичик ҳажмли кемалардан фойдаланишни тартибга солиш юзасидан бошқа тадбирларни амалга ошириш таклиф қилинди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

ЯНГИ ҒОЯЛАР ҚИММАТИ

Қишлоқ хўжалигининг, айниқса, унинг пахтачилик, полизчилик, узумчилик сингари қийин, сермашаққат тармоқларининг жадал ривожланаётганлиги олимлар, конструкторлар, технологлар олдига бу ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш вазифасини қўймоқда. Шуни мамнуният билан таъкидлаш керакки, ушбу соҳада республикамизда кейинги йилларда анчагина ишлар қилинди.

— Биргина ўнинчи беш йиллик мобайнида, — дейди пахтачилик учун машиналар яратиш бўйича махсус давлат конструкторлик бюроси бошлиғининг ўринбосари Р. Матчонов, — коллективимиз бошқа илмий-тадқиқот ташкилотлари вакиллари билан ҳамкорликда принципиал жиҳатдан бутунлай янги бўлган ўн икки хил номдаги машиналарни яратди ва ишлаб чиқаришга жорий этди. Чунончи, ингичка толали пахтани терувчи ХВН-1,2 агрегати амалда ўзининг бутун афзалликларини намойиш қилди. У В. Медних ва Г. Приходьколар бошчилигидаги бир гуруҳ мутахассислар томонидан яратилган. Машинани бошқариш осон ҳамда ниҳоятда тежамли. Мутахассислар ҳисоб-китобига кўра, бундай машиналарнинг биттасидан кўрилаётган иқтисодий самара 495 сўмни ташкил қилади. Ҳозирги пайтда «Ташсельмаш» заводи уларни кўплаб тайёрламоқда.

Бюромиз коллективининг Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институти ходимлари билан ижодий ҳамкорлиги натижасида пневмоподборщик ва кичик габаритли пахта тозалагич билан жиҳозланган пахта териш машиналари яратилганлиги ҳам катта воқеага айланди.

Мазкур машина 1977 йили Сирдарё область партия комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгаш ташаббуси билан Оқолтин районидаги «Партия XXIII съезди» совхозида синовдан ўтказилди. Тажриба тариқасида тайёрланган машиналар синови улар жами ҳосилнинг 95 процентини тера олишини кўрсатди. Табиийки, бундан жуда катта иқтисодий ва социал самара олинади.

Колхоз ва совхозларнинг механизаторлари пахтани яруслаб теришга мўлжалланган машиналарга ҳам юқори баҳо бердилар. Бу агрегат олдингиларидан кескин фарқ қилиб, у ғўзанинг пастки қисмида эрта очиладиган чаноқларни ўз вақтида териш имконини беради. Бу нарса ўз навбатида келаси йил ҳосили учун қимматли уруғлик фондини яратишни таъминлайди.

Пахтачилик учун машиналар яратиш бўйича ҳормай-толмай ишлаётган конструкторлик бюроси мутахассислари тупроққа гербицидлар солишга мўлжалланган сеялка ва культиваторларга мослама яратдилар. Мазкур янгилик шундай ишлар учун бўладиган сарф-харажатларни икки баравардан зиёд қисқартиришга олиб келмоқда. Бундан ташқари пахтакорлар заҳарли химикатларни сепувчи янги машина олдилар. Бу дефолиатор ОПХ-28 мосламаси билан ускуналанган бўлиб, у меҳнат унумдорлигини икки баравар ошириш имконини беряпти. Ҳозиргача мана шундай машиналардан 500 дан ортиғи ишлаб чиқарилди.

Маълумки, республикамизда каноп тайёрлаш энг оғир юмушлардан ҳисобланиб келинади. Каноп йиғиштиришни механизациялаш улкан аҳамиятга эга эканлигини ҳамма тушунади. Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институти коллективининг пахтачилик учун машиналар яратиш бюроси ходимлари билан ушбу йўналишда олиб бораётган ҳамкорлиги яқинда катта зафар билан якунланди. Каноп хом ашёси ва унинг уруғлик фондини йиғиб олувчи комбайн дунёга келди. Айни пайтда 60 дан ортиқ янги комбайн синовдан ўтказилмоқда.

Шу билан бирга конструкторлар ўз фаолиятларида янги машиналарни яратиш жараёнида уларнинг техник даражасини ошириш, сифатини ҳамда пишиқ-пухталигини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар.

— Бунда бизга республикамиз олимлари кўрсатаётган ёрдам каттадир, — ҳикоя қилади бюронинг бош инженери В. Асцатуров. — Хусусан, бизнинг мутахассисларимиз Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академияси Ўрта Осиё бўлими, Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси, шунингдек, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари институтлари билан хўжалик шартномаси асосида иш олиб боришяпти. Бундай самарали ҳамкорликка Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг механика ва зилзилага чидамли иншоотлар институти, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан амалга оширилаётган ишлар яққол мисол бўла олади. Биз, учала ташкилот вакиллари пахта териш машинасининг асосий ишчи органи бўлган шпинделларни такомиллаштириш юзасидан олиб бораётган илмий-тадқиқот ишлари яхши натижалар бермоқда.

Бюро мутахассислари фан билан кооперациялашни яхши йўлга қўймасдан туриб илмий-тадқиқот ишларини пухта олиб бориш қийинлигини яхши англайдилар. Чунки, янги техникани яратишнинг ҳозирги замон шарт-шароитлари умуммеҳнатини такомиллаштириш заруратини аллақачон исботлаган. Пахтачилик учун машиналар яратиш бўйича фаолият кўрсатаётган конструкторлик бюросида дунёга келган ҳар бир янги машина — бу, жуда кўплаб илмий, лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари ва саноат корхоналари олимлари, инженерлари, конструкторларининг тинимсиз фаолияти мевасидир.

Ҳа, қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш борасида анчагина ишлар бажарилди. Аммо у ҳали республикамизда бу соҳадаги барча проблемалар ҳал этилди, деган маънони бермайди. КПСС XXVI съезди машинасозлар олдига қишлоқ хўжалиги учун принципиал жиҳатдан бутунлай янги, юқори самарали ҳамда чидамли механизмлар яратиш вазифасини қўйган. Мисол учун пахтачиликни олайлик. Унинг учун эндиликда айрим машина ва агрегатлар эмас, балки пахтани етиштириш ҳамда уни қайта ишлаш билан боғлиқ барча жараёнларни 100 процент механизациялашни таъминловчи бутун комплексни яратиш муаммоси турибди. Бу нарса, дадил айтиш мумкинки, қишлоқ хўжалигини механизациялашда янги босқичдир. Демак, унга янгича ёндашиш лозим. Шу мақсадда, ҳозир мутахассисларнинг бутун диққат-эътибори янги универсал машиналарни яратишга сафарбар этилган.

Фикримизча, пахтачиликни механизациялаш билан шуғулланаётган барча ташкилотларни бирлаштирмасдан туриб, етилган проблемаларни ҳал қилиш қийин. Республикамизда янги пахтачилик техникасини яратиш ва жорий қилиш билан шуғулланувчи қудратли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини ташкил этиш учун ҳамма шарт-шароитлар бор. Бунинг устига, ҳозирги пайтда назарий марказ — машинасозлик институтини барпо этиш ҳақидаги масала ҳал этилаётганлигини ҳам назардан қочирмаслик лозим.

Фан-техника тараққиётини бошқаришни такомиллаштириш янги техникани яратишни бевосита такомиллаштириш каби муҳимдир. Ана шундагина ижодий парвозлар учун янги уфқлар очилади.

И. МУНАЕВ,
Ўзбекистон ССР Давлат план комитетининг ишлар самарадорлиги ва сифатини ошириш бўйича кичик бўлими бошлиғи.

МАМЛАКАТ ТЎҚИМАЧИЛАРИ УЧУН

Зирабулоқ пахта тозалаш заводининг коллективи янги пахта ҳосилидан олинган толанинг дастлабки туркумини Иваново тўқимачиларига жўнатди. Мавсум арафасида корхонада бутун технология занжири реконструкция қилинди, янги жинлар ўрнатилди. Завод коллективи мамлакат тўқимачиларига асосан энг юқори сифатли тола жўнатишни мўлжалламоқда. (ЎзТАГ).

ТАБИАТ БОЙЛИКЛАРИДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ЁНҒОҚЗОРЛАР КЕНГАЯДИ

Ўзбекистонда ҳар йили аҳолидан юзлаб тонна шафтоли ва ўрик данаги, олма, нок ва бошқа ёввойи мевалар ҳамда резавор меваларнинг уруғи қабул қилиб олинади. Республика ўрмон хўжаликлари табиат эҳсонларини фаоллик билан тайёрламоқдалар — улар шифобахш ўтларни, ёнғоқ, бодом ва писта йиғмоқдалар.

Узун ўрмон хўжалигида иш яхши кетяпти. Тоғларда ва тоғ ён бағирларида хўжалик ходимлари ўтган йили 25 тонна наъматак меваси, ўн тонна пиёзи анзур тайёрладилар. Хўжаликнинг озиқ-овқат ва шифобахш ўсимликларни реализация қилишдан олган фойдасининг ўзи 70 минг сўмдан ошиб кетди.

Кўпгина ўрмон хўжаликлари тол новдасидан кажава кресло ва стуллар, хўжаликда ишлатиладиган гул учун саватлар, нондонлар ясамоқдалар. Ёғочлар чиқиндисидан болта, белкурак ва кетмондасталар, оштахта, рўзғорда керак бўладиган бошқа истеъмол буюмларини тайёрламоқдалар.

Меҳнат коллективларимиз, — деб ҳикоя қилади республика ўрмон хўжалиги министри П. Юсупов, — табиий бойликларни сақлаб қолибгина қолмай, уларни кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Шифобахш ўсимликлар, жумладан, Қорадарё бўйларида деярли бир ярим минг гектар ерда ўсадиган чаканда (облепиха) буталарини қўриқлаш учун республикамизда 5 та ботаника заказниги ташкил этилди. Наъматак ва япон сафораси маданий плантациялари барпо этилмоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина Туркистон ва Ҳисор тизмалари ён бағирларида, Чотқол ва Боботоғда 2700 гектар ерга ёнғоқ, бодом ва писта экилди. Ушбу беш йиллик давомида ёнғоқ, бодом ва пистазорлар 14 минг гектардан зиёдроқ кўпайтирилади. 4 та ихтисослаштирилган ўрмон хўжалиги саноат асосида ёнғоқ меваси етиштиради.

Овчилар ва балиқчилар жамияти ҳам ўлканинг ҳайвонот ва ўсимликлар дунёсини бойитишга ўз ҳиссасини қўшмоқдалар. Сирдарё областининг Ворошилов районида овчилар жамияти республикада биринчи бўлиб ов қилинадиган қушларни кўпайтирадиган совхозни ташкил этди. Бу ерда ёввойи ўрдак, тустовуқ ва қуёнларни овлабгина қолмай, балки, уларни кўпайтиришади. Бу эса ов қилинадиган майдонлардан фойдаланишда сифат жиҳатидан янги босқичдир. Бошқа областларда ҳам ана шундай совхозлар ташкил қилинмоқда.

Республикада табиат бойликларини халқ хўжалигига хизмат қилдириш учун кўп иш қилиняпти. Бироқ, фойдаланилмаётган резервлар ҳам бор.

Қорақалпоғистон автоном республикасида ширинмия илдизи олиш учун катта пичанзорлар бор. Бу ердан ҳар йили 250 тоннагача ширинмия илдизи олиш мумкин. Лекин нима билан олиш керак? Оддий тракторнинг кучи етмайди — плуглар тез-тез синиб кетади. Кучлироқ техника керак. Ўрмон хўжаликлари эса, бундай техникани олмайдилар. Ҳозир Ўзбекистонда йирик асаларичилик ва ёнғоқ мева хўжаликлари барпо этиляпти. Аммо фойдали ишни йўлга қўйиши лозим бўлган кишилар учун яшашга жой йўқ. Ўрмон хўжаликларига маблағ шу қадар кам ажратиладики, улар уй-жой қуришни хаёлларига ҳам келтиришмайди. Ўз-ўзидан тушунарлики, етарли ишчилар бўлмаса ишлаб чиқаришнинг юксак самарадорлигига эришиш қийин.

Бошқа муҳим масалалар ҳам ҳал этилмай қолмоқда. Ўрмон хўжалиги министрлиги «Узлеспроект» институтидан ўрмон тузиш ишларини ўтказаётган вақтда озиқ-овқат бўладиган ва шифобахш ўсимликларнинг ресурсларини аниқлашни, ўрмон хўжаликларига улардан фойдаланиш тўғрисида тавсиялар беришни бир неча бор сўради. Бироқ, институт бундай тавсияларга қулоқ солмаяпти.

Республика фанлар академияси республика матлубот жамиятига шартнома асосида мўйнали ҳайвонларни ҳисобга олишни бир неча йилдан буён таклиф қилиб келмоқда. Аммо кооператорларнинг бундай шартнома тузишга қўли тегмаяпти. Ҳозир бутун республика территориясида ондатра овлаш таъқиқлаб қўйилган. Нима учун шундай қилиняпти? Ахир, бу қимматбаҳо мўйнали ҳайвонни ҳисобга олинмаган-ку, ҳали. Сўнгги вақтда ондатрагина эмас, тулки, чиябўри, бўри, куница, ёввойи мушук, сассиқ кўзан, юмронқозиқ терисини тайёрлаш ҳам камайиб кетди. Баъзилар бунинг сабабини қўриқ ва бўз ерларга кенг кўламда ҳужум қилинаётганлиги билан изоҳламоқчи бўладилар. Ҳолбуки, бундай мўйнали ҳайвонлар яшайдиган асосий районлар — бепоён тоғ ва саҳроларга ҳеч ким теккан эмас. Чамаси, бунинг сабаби бошқа — кооператорлар ҳам, ўрмон хўжалиги министрлиги ҳам «юмшоқ олтин» овлашни ташкил этишга етарли эътибор беришмаяпти.

Ҳозирги вақтда республика матлубот кооперацияси ҳам, ўрмон хўжаликлари ҳам ёввойи ҳайвонлар гўштини тайёрлаш билан амалда шуғулланмаяпти. Ҳолбуки, мисол қилиб олганда, табиий ёнғоқзорларни сақлаш ва кўпайтириш учун тузилган Нурота қўриқхонасида тўнғизлар подаси дарахтларга зарар етказа бошлади.

Ўтган йили республика матлубот кооперацияси қимматли шифобахш ўсимлик— лагохилус тайёрлаш планини бажармади. Пландаги 9 тонна ўрнига бор-йўғи 6 тоннага яқин тўпланди. Самарқанд университетининг олимлари эса, лагохилус тайёрлашни икки тоннагача камайтириш керак, деб ҳисобламоқдалар. Гап шундаки, табиий равишда ўсиб ётган лагохилус майдонларидан интенсив фойдаланиш шифобахш ўсимлик запасларининг кескин камайишига олиб келди. Шифобахш ўсимликларни етиштиришнинг саноат усулига ўтиш керак деган хулоса ўз-ўзидан келиб чиқади. Бунинг устига маданий плантациялардан олинган хом ашё сифат жиҳатидан ёввойи ўсимликлардан олинган хом ашёга нисбатан юқори туради.

Ҳозирги вақтда жойларда шифобахш ўтларни тўплаш ва қуритиш методлари тўғрисида семинарлар, консультациялар ўтказиляпти. Шунга қарамай, хом ашё сифати яхши эмас. Бунинг сабаби шундаки, ўрмон хўжаликларининг мутахассислари ўсимликларнинг барча биологик хусусиятларини билмайдилар. Шу сабабли республика институтларининг ўрмон ва агрономия факультетларида махсус лекциялар курсини жорий этиш, яхшироғи, шифобахш ўсимликлар етиштириш бўйича агрономлар тайёрлайдиган бўлим ташкил этиш керак.

Ўзбекистон табиати бой ва хилма-хил. Ундан оқилона фойдаланиш муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эгадир.

Н. ГЛАДКОВ,
(«Правда» мухбири).
Ўзбекистон ССР.
(«Правда», 1982 йил 6 сентябрь).

Ўлкамиз ноз-неъматлари

САХИЙ КУЗ САХОВАТИ

Серқуёш республикамиз далаларининг шу кунлардаги файзи ўзгача.

Ноз-неъмат бунёдкорлари пешона тери эвазига етиштирилган меваларни, узумларни нест-нобуд қилмай, йиғиштириб олишаётир. Полизчиларнинг ҳам қўли қўлига тегмайди. Ҳамма етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш иштиёқида фидокорона меҳнат қилмоқда. Шуниси қувонарлики, дала ишлари республикамиз илғор бригада бошлиқларининг «Бутун ҳосилни йиғайлик, асрайлик, қайта ишлайлик!» шиори асосида ташкил қилинган. Булар редакциямизга келаётган кўплаб хатларда ўз ифодасини топмоқда.

Чортоқ районидаги «Комсомолобод» совхозининг 3-бўлими боғбонлари шу кунгача эл дастурхонига пландаги 90 тонна ўрнига 150 тонна нок етказиб беришди. Шундан 80 тоннаси Тошкент шаҳри меҳнаткашларига жўнатилди, — деб ёзади жамоатчи мухбиримиз С. Мусабоев. — Бўлимда олма терими ҳам қизғин давом этяпти. Боғбонлар 950 тонна олма топшириш мажбуриятларини бажариш учун барча имкониятларни ишга солишмоқда. Улар олмани саралаб узишга алоҳида эътибор беришаётир.

Задарёлик журналист Б. Маҳмудов «Гулбоғ» совхозининг Содиқ Нишонов бошлиқ полизчилик бригадаси аъзоларининг муваффақиятлари ҳақида хабар қилади. Звено полизчилари 38 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 200 центнердан, жами 760 тонна ширин-шакар қовун тарвуз топшириб, йиллик планни бажардилар. Улар ўз имкониятларини чамалаб, ҳосилдорликни 300 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Олтинсой районидаги «Шўрчи» совхозида узум ҳосилини йиғиштириб олиш уюшқоқлик билан давом этмоқда. Ҳозиргача Узоқ Шарқ меҳнаткашлари дастурхонига 200 тоннадан зиёд узум жўнатилди. Боғбонлар катта меҳнат эвазига етиштирилган узумнинг ҳаммасини нест-нобуд қилмай истеъмолчиларга етказиб бериш ва умумий ҳосилни 450 тоннага етказиш чораларини кўришаётир. Бу сатрлар Тошкент қишлоқ хўжалик институти студенти Ҳ. Хушматов қаламига мансубдир.

x x x

Шунингдек, редакциямизга хўжайлилик (ҚҚАССР) **Э. Ергалиев,** жарқўрғонлик **А. Шаймуродов,** комсомолободлик **У. Ўролов,** хўжаободлик **Р. Жуманиёзовалар** ҳам деҳқону соҳибкорларнинг ибратли ишлари ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

Бугун—журналистлар халқаро бирдамлиги куни

ТИНЧЛИК ХИЗМАТИДА

Ҳозирги шароитда барча тинчликсевар кишилар учун янги урушни бартараф қилиш, тинчликни сақлаб қолиш, халқлар ўртасида дўстлик ва ўзаро ишончни мустаҳкамлашдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ. Бу ҳаётий муҳим вазифа ўттиз олти йил илгари тузилган Халқаро журналистлар ташкилотининг етакчи принципидир.

Халқаро журналистлар ташкилотининг 1958 йилдаги конгрессида ҳар йили 8 сентябрь — ажойиб чехословак публицисти ва ёзувчиси Юлиус Фучикнинг 1943 йилда нацистлар томонидан қатл этилган кунни — журналистларнинг Халқаро бирдамлиги куни сифатида нишонлашга қарор қилинди. Бу кун тинчлик, ҳамкорлик ва халқлар хавфсизлиги йўлида бирлашишга даъват, матбуот ходимларининг юксак масъулияти, Юлиус Фучикнинг «Одамлар, ҳушёр бўлингиз!» деган васиятини хотирлаш сифатида нишонланади.

Бу даъват бизнинг кунларимизда — агрессив империалистик доиралар, биринчи навбатда Америка Қўшма Штатлари кескинликни юмшатишга, халқаро ҳамкорликка қарши курашни авж олдираётган, халқларга мисли кўрилмаган қуролланиш пойгасини тиқиштираётган, оламни термоядро ҳалокати томон тойдираётган бир вақтда, бутун Ер юзининг порлоқ келажаги йўлида тинчлик учун чорлаб, баралла янграмоқда.

Тинчлик йўлидаги, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши олижаноб курашга совет журналистлари, қардош социализм мамлакатларининг матбуот ходимлари, Халқаро журналистлар ташкилотига бирлашган барча прогрессив журналистлар муносиб ҳисса қўшмоқда.

Халқаро журналистлар ташкилоти ўз сафларида 120 дан зиёд мамлакат вакилларини бирлаштирган. У тинчлик, дўстлик, ҳамкорлик сари интилишларида демократик журналистика турли доираларини бирлаштиришга кўмаклашувчи кўплаб сиёсий, профессионал ва социал характердаги тадбирлар ташаббускори бўлди.

Шу ташкилотнинг 1981 йил октябрида Москвада бўлиб ўтган IX конгресси сўнгги вақтларда Халқаро журналистлар ташкилоти ўтказган муҳим анжуманлардан бири бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев конгресс қатнашчиларига йўллаган табригида журналистлар, жанговар ва масъулиятли касб эгалари ўз бурчларини шараф билан бажарадилар, тинчлик, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун халқлар кураши тўғрисида фақат ҳақиқатни олға сурадилар, уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайдилар, бутун кучлари, профессионал тажрибаси ва билимини тинчлик ҳамда халқлар ўртасида ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ишига сарфлайдилар, деб ишонч билдирди. Делегатлар нутқларининг асосий кўпчилигида совет тинчлик ташаббуслари, КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўла қўллаб-қувватланди, демократик журналистлар ўзларининг ижодий ғайратлари, истеъдоди ҳамда билимларини тинчлик ва тараққиётнинг олижаноб мақсадларига бағишлашга қатъий қарор қилганликларини баён этдилар. Конгресснинг жаҳондаги барча журналистларга Мурожаатномасида ҳақиқатни ва фақат ҳақиқатни ёзиш, тинчликни ҳимоя қилиб, ядро урушини бартараф этиш учун курашаётган кишилар томонида туришга даъват зўр куч билан янгради. Халқаро журналистлар ташкилотининг конгресси ва унда қабул қилинган ҳужжатлар жаҳондаги прогрессив журналистларнинг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашида янги омил бўлди.

СССР Журналистлар союзи жаҳон прогрессив матбуоти ходимлари билан ҳамкорлик қилиш соҳасида бой тажриба тўплади, қардош социалистик мамлакатлар ижодий союзлари билан биргаликда демократик журналистлар кенг доираларини ирқчиликка қарши, қуролланиш пойгасига қарши, кескинликни юмшатишни янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш учун курашга сафарбар қилишда кўп ишлар қилди. Озодликка эришган ва ривожланаётган мамлакатларнинг журналистлар ташкилотига ҳамда реакцион кучлар томонидан таъқиб остига олинган журналистларга сиёсий, маънавий ва моддий ёрдам кўрсатиш борасида анча ишлар амалга оширилмоқда. СССР Журналистлар союзи Халқаро демократик журналистлар ҳаракатининг мустаҳкамланишига, бу халқаро ташкилот таъсирининг ўсишига кўп жиҳатдан кўмаклашди.

СССР Журналистлар союзи Халқаро журналистлар ташкилоти доирасида озодликка эришган ва ривожланаётган мамлакатларга журналист кадрлар тайёрлашда ва уларнинг малакасини оширишда, миллий ахборот системасини вужудга келтиришда катта ёрдам кўрсатмоқда. Ҳар йили Берлин, Будапешт ва Софиядаги халқаро журналистика институтларининг тингловчилари мамлакатимизга келиб, ўз профессионал тажрибаларини янада бойитмоқдалар.

Бу катта ва муҳим ишга Ўзбекистон Журналистлар союзи ҳам ўз ҳиссасини қўшмоқда. Жаҳондаги кўпгина мамлакат журналистлари ҳар йили Ўзбекистонга ташриф буюрадилар. Шу йилнинг ўзида Чехословакия, Болгария, Ҳиндистон журналистлари, Будапешт халқаро журналистика институтининг 19 тингловчиси республикамизда бўлдилар. Меҳмонлар КПСС ленинча миллий сиёсатининг изчиллик билан амалга оширилаётгани, СССР халқлари қардошларча дўстлигининг бевосита натижаси бўлмиш — экономика, фан, маданиятни ривожлантиришда Ўзбекистон меҳнаткашлари қўлга киритган ютуқларни кўздан кечирдилар, Ўзбекистон Журналистлар союзи аъзолари, газета ва журналларнинг ходимлари билан учрашдилар, республика оммавий ахборот воситаларининг иши билан танишдилар.

Бизда Чехословакия Журналистлар союзи билан мустаҳкам ва самарали алоқалар ўрнатилган. Шу йил Тошкентда тантанали вазиятда Юлиус Фучик музейининг очилиши буюк дўстлигимизнинг ёрқин намунаси бўлди. Музейни барпо этишда Чехословакия Журналистлар союзидаги дўстларимиз катта ва бебаҳо ёрдам кўрсатишди.

Оммавий ахборот воситаларимиз музейнинг интернационал тарбияни, қардош социалистик мамлакатлар халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлаш борасидаги ишини мунтазам ёритиб келмоқда. Шу хусусда «Комсомолец Узбекистана» газетасида «Фучик маршрутлари бўйлаб» умумий сарлавҳаси остида эълон қилинаётган мақолалар туркуми айниқса диққатга сазовор.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ Ўзбекистон журналистлари бундан буён ҳам ўз куч-ғайратлари, билими ва маҳоратини коммунистик бунёдкорлик, журналистлар халқаро бирдамлигини мустаҳкамлаш ишига, тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар хавфсизлиги учун курашга сарфлайверадилар. Совет журналистларининг муҳим ва кундалик ишларидан бири империализм ва унинг иттифоқчилари олиб бораётган идеологик диверсияларга қарши қатъий курашишдан иборат. Тўла асос ва чинакам ифтихор билан айтиш мумкинки, совет матбуоти капитализмга қарши, тинчлик, социал тараққиёт, социализм учун курашчиларнинг олдинги сафларида бўлиб келди ва бўлаверади. Совет журналистлари жаҳон прогрессив журналистикасининг илғор отрядидир.

Ҳ. НАЗИРОВ,
Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг секретари.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

НАЗАРБЕК, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб хисса қўшишга аҳд қилган Калинин районидаги «Хасково» совхози меҳнаткашлари давлатга сабзавот топшириш планини муддатидан илгари бажардилар. Қабул пунктларига пландаги 8953 тонна ўрнига 8959 тонна маҳсулот етказиб берилди.

Шунингдек совхоз миришкорлари картошка, мева, гўшт ва пилла тайёрлаш давлат планларини ҳам ортиғи билан адо этдилар. Тайёрлов ташкилотларига пландаги 1855 тонна ўрнига 3700 тонна картошка, 110 тонна ўрнига 200 тонна мева, 49 тонна ўрнига 54 тонна гўшт, 12,8 тонна ўрнига 13,2 тонна пилла топширилди.

Совхоз далаларида кечки экинлар бирин-кетин пишиб етилмоқда. Деҳқонлар етиштирилган барча ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва эл дастурхонига етказиб бериш чораларини кўришаётир. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб, давлатга яна 500 тонна картошка, 3000 тонна сабзавот топшириш мажбуриятини олдилар.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Социализм мамлакатларида

ЯНГИ КОРЕЯ БОҒЛАРИ

9 сентябрда Корея Халқ Демократик Республикаси ташкил топган кунга 34 йил тўлади. Ана шу тарихан қисқа муддат ичида КХДР меҳнаткашлари янги социалистик Кореяни тиклашда улкан ютуқларга эришдилар. СССР ва бошқа қардош республикалар билан қалин ҳамкорликда мамлакатда замонавий индустрия вужудга келтирилди, қишлоқ хўжалиги муваффақиятли ривожланмоқда.

Корея ярим ороли шимолий қисмининг иқлим шароити мевали дарахтлар экиш ва парвариш қилиш учун жуда қулай. Шуни ҳисобга олиб республикада кўплаб боғ-роғлар бунёд этилган. Бу боғларнинг кўплари қошида меваларни қайта ишловчи фабрикалар ишлаб турибди. КХДРдаги энг йирик давлат хўжаликларидан бири ғарбий соҳил бўйлаб қарийб юз километр жойни эгаллайди. Жанубий Хванхэ вилоятидаги Кваир уездига қарашли бу хўжаликка 70 хилдан кўпроқ мева, асосан олма, олхўри, нок, шафтоли, хурмо етиштирилади.

— Давлат хўжалиги 1953 йилда тузилган, — дейди уезд халқ комитети раисининг ўринбосари Мун Мён Су. Америкалик босқинчиларга қарши уруш кетаётган пайтдаёқ биз тинч келажагимиз режаларини туза бошлаган эдик. Дастлаб анча қийин бўлди. Америка самолётлари бомбалари остида ниҳол экишга тўғри келди. Бугунги кунда эса улкан боғимиз мамлакатга йилига 70—80 минг тоннадан маҳсулот бермоқда. Бу озод қилингунга қадар Кореяда етиштирилган мевадан қарийб 2,5 баравар кўпдир.

Давлат хўжалиги ихтиёрида кўплаб замонавий тракторлар, автомашиналар, турли хил агротехника бор. Хўжаликдаги ишларнинг кўп қисми механизмлар зиммасига юкланган. Фан ва техника, селекция соҳасида эришилган энг янги ютуқларни қўлланиш ҳисобига сўнгги ўн йилликда хўжалик меҳнаткашлари, айниқса, юксак муваффақиятга эришдилар. Ҳар гектар ердан олинадиган мева ҳосилдорлиги 2 баравар кўпайди, етиштирилган маҳсулотни республиканинг турли районларига тезроқ етказиб бериш мақсадида Кваир уездида темир йўл линияси, Чинганпхо порти, уезд аэродроми қурилди.

— Биз ўз маҳсулотларимизни самолётлар билан Совет Иттифоқига, кўпинча Узоқ Шарққа юборамиз, — дейди Мун Мён Су. — Корея олмалари узоқ шарқликларга манзур бўлмоқда.

Давлат хўжалиги билан ёнма-ён қурилган меваларни қайта ишловчи фабрика 10 гектардан зиёд майдонни эгаллайди. Йил бўйи ишловчи бу фабрикада консерва, шарбат, мураббо тайёрланади.

Кваир уезди мевачилик давлат хўжалиги ходимларининг фидокорона меҳнати туфайли у мамлакатда мева етказиб берувчи энг йирик хўжаликка айланди. Давлат хўжалиги Корея меҳнат партияси VI съездида қишлоқ хўжалиги соҳасида белгиланган вазифаларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшмоқда.

АДОЛЬФ ЧЕРНЕЦКИЙ,
(АПН).

ВСР. Хоабинь — гидроузели қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу фақатгина Вьетнамда эмас, балки бутун Жануби-Шарқий Осиёдаги йирик гидроузеллардан бири бўлади. Совет Иттифоқи ва Вьетнам халқлари дўстлигининг самараси сифатида бунёд этилаётган гидроузель қардош мамлакат халқ хўжалигига катта фойда келтиради. СССРлик мутахассислар ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар. Гидроузель фойдаланишга топширилгач, унинг қуввати икки миллион киловаттга етади. У шу беш йиллик охиригача фойдаланишга топширилади. Суратда: гидроузель қурилишида.

ВИА—ТАСС фотоси.

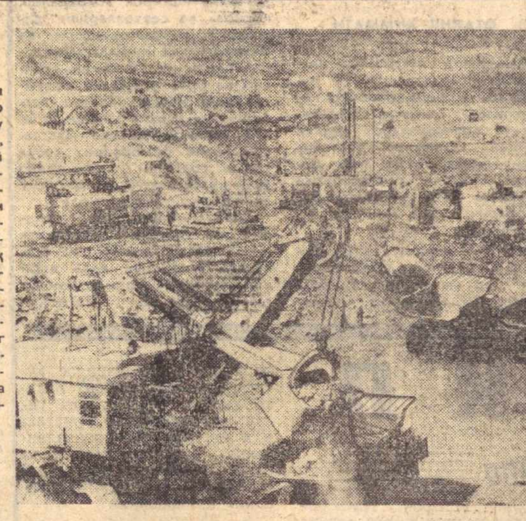

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ

Венгрияда кон саноати ходимларининг профессионал байрами кенг нишонланди. Ер ости хазинаси соҳиблари бу кунга юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан келдилар. Улар социалистик меҳнат учун бошланган мусобақани янада авж олдириб, ярим йиллик маррани муваффақиятли эгалладилар.

Орослань кўмир ҳавзасининг кончилари катта ютуқларга эришдилар. Мазкур райондаги «Муркушхедь» янги шахтасининг коллективи яқинда мамлакатга бир миллион тонна кўмир етказиб берди. Бу маррага йил охирида эришиш мўлжалланган эди. Татабанья шахтерларининг профессионал байрами шаҳарнинг 30 йиллигига тўғри келди.

Шаҳарликлар яна бошидан бери бир миллион тоннадан ортиқ кўмир қазиб чиқардилар. Кўмир қазиб олишда совет технологиясини қўлланиш, «СССРда тайёрланган» тамғаси қўйилган машина-ускуналардан фойдаланиш муҳим роль ўйнади.

● НЬЮ-ЙОРК

Рейган маъмурияти Америка меҳнаткашларининг касаба союз ҳуқуқларига ялпи ҳужум сиёсатини ўтказмоқда. Маҳаллий сиёсий обзорчилар АҚШда сурункасига юзинчи марта нишонланаётган «Меҳнат куни»ни шарҳлаб яна ана шундай хулосага келдилар. Мамлакатнинг ҳукмрон доиралари бу кунни меҳнаткашларнинг ўзига хос «синфсиз байрами» сифатида ўйлаб чиқарганлар.

«Ҳозирги вақтда Оқ уй ва Америка касаба союзлари ошкора муҳолифлик ҳолатида турибдилар», — деб таъкидлади Эй-Би-Си телевизион кампанияси ўзининг ана шу мавзуга бағишланган махсус эшиттиришида. Рейган маъмурияти касаба союз ҳаракати ишлари билан мутлақо қизиқмаяпти, деб уқтиради телекампания. (ТАСС).

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 6 сентябрь (ТАСС). Ливаннинг таниқли сиёсий арбоби, собиқ бош министри Р. Караме Исроил агрессияси тўхталишини ва интервенциячиларнинг қўшинлари шу мамлакат территориясидан олиб чиқиб кетилишини яна талаб қилди.

Вашингтон билан Тель-Авивнинг Ливан халқига қарши фитнаси, деди В. Караме, мамлакатимиз бутунлигини барбод қилиш, уни бўлиб юборишга эришиш, сўнгра эса Кэмп-Дэвид сиёсати гирдобига тортиш мақсадини кўзлайди. Ливан ватанпарвар кучлари Ливанга исроиллик агрессор билан «сулҳ» шартномасини тиқиштиришдан иборат таслимчилик режаларини қатъиян рад қиладилар. Империалистларнинг қисуви шароитида араб мамлакатлари билан дўстимиз — Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликнинг аҳамияти ҳар қачонгидан ҳам каттадир, деб уқтирди у, сўнгра. Совет Иттифоқи агрессорга қарши одилона курашда бизга ёрдам бермоқда.

Исроил армиясининг Ғарбий Байрутни қуршаб турган бўлинмалари шаҳарнинг жанубий чеккалари — Бир Хасан ва Жина тарафда яна илгари силжиб, икки кун муқаддам Ливан маъмурлари билан халқаро ажратиш кучлари вакилларининг аралашувидан кейин чиқиб кетган позицияларини қайтадан ишғол қилиб олдилар. Баъзи жойларда Исроил солдатлари ундан ҳам илгари сурилдилар, чунончи, «Ас-Сафир» газетасининг хабар қилишича, оккупациячилар ЯХДР элчихонасининг биносини босиб олиб, унинг тепасида Исроил байроғини кўтардилар. Бу иғвогарлик ҳаракати Ливан миллий ватанпарвар кучлари қуролли отрядларининг қўмондонлигини Бир Хасан ва Жина районларига ўз жангчилари қўшимча отрядларини келтириб қўйишга мажбур этди, бу отрядлар исроилликларга бевосита яқин жойдаги позицияларни эгалладилар. Кеча у ерда қарама-қарши томонлар ўртасида қисқа муддатли тўқнашув содир бўлди.

Айни вақтда исроилликлар миллий музей районидаги ўз кучларини анча мустаҳкамлаб олдилар. Улар парламент биносини яна ишғол қилиб, у ерга бир неча бронемашина келтириб қўйдилар.

Ливан ҳукумат ва сиёсат доираларида Тель-Авив яқин кунларда пойтахтнинг бутун ғарбий қисмини босиб олиш мақсадида яна жанговор ҳаракатлар бошлайди, деб хавфсираётганликларини билдирмоқдалар, деб ёзади маҳаллий матбуот.

Кейинги кунларда исроил қўмондонлиги мамлакат шимолига қўшин келтириб ташламоқда. Шанбадан якшанбага ўтар кечаси Эҳденга яқин жойлашган районда исроилликлар араблараро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинлари билан тўқнашув чиқардилар. Шу тўқнашув вақтида Исроилнинг олти ва Сурияннинг тўрт солдати ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Бугун Исроил мудофаа министри Шарон Сурия шаънига сурбетларча дўқ-пўписа қилиб гапирди. Маълумки, кейинги кунларда Исроил ҳарбийлари Ливан шарқида, Бекаа водийсида милитаристлик тайёргарликларини кучайтириб юбордилар. Ливанда тинчликни сақловчи араблараро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинлари шу водийда турибди. Исроиллик оккупациячилар бу ерга ҳарбий техника келтирмоқдалар, зудлик билан йўллар қурмоқдалар, радар қурилмаларни монтаж қилмоқдалар.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ТАНГ АҲВОЛДА

АҚШ президенти Р. Рейган мамлакатда меҳнат куни нишонланиши муносабати билан радио орқали халққа мурожаат қилди. У «жуда кўп» америкаликлар ишсиз эканлигини тан олишга мажбур бўлди. Расмий маълумотларга қараганда, Қўшма Штатларда ҳозир ишсизлар 10.8 миллион кишига етган. Лекин Америка касаба союзларининг ҳисоб-китобига кўра, мамлакатда жами 15 миллиондан кўпроқ киши меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрумдир.

Матбуот органлари бундан ташқари АҚШда фермер хўжаликлари оғир аҳволни бошдан кечираётганлигини хабар қилмоқда. Эълон қилинган расмий маълумотлар шундан далолат берадики, Америка фермерларининг даромади бу йил 1933 йилдан буёнги энг кам даражага тушиб қолган. Фермерлар маҳсулотининг харид нархлари тушиб кетмоқда. Қишлоқ хўжалик машина ускуналари нархи тинмай ўсмоқда. Бу танг аҳволнинг асосий сабабларидан биридир.

ИШСИЗЛАР АРМИЯСИ КЎПАЙМОҚДА

Шу йилнинг август ойида Германия Федератив Республикасида 1.797.100 ишсиз расмий равишда рўйхатга олинди. Нюренбергдаги ишга жойлаштириш масалалари билан шуғулланувчи федерал маҳкама шу ҳақда хабар қилади.

Ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан ишдан маҳрум бўлган кишилар 39 процент кўпайган. Бу ҳозир меҳнатга яроқли аҳолининг 7,4 процентини ташкил этади. Улар орасида 20 ёшдан кичик бўлган 185 мингдан зиёд йигит ва қиз бор.

ҚАБИҲ ЙЎЛНИНГ ОҚИБАТЛАРИ

Исроил АҚШ ҳомийлигида қўшни мамлакатларга кўз олайтира туриб, ўз бошидан жиддий тангликни кечираётганлигини пайқамаса керак. Работда чиқадиган «Ал-Баён» газетасининг ёзишича, Исроилда пулнинг қадрсизланиш даражаси 130 процентдан ошиб кетган. Мамлакатнинг тўлов балансидаги камомат эса, 4,5 миллиард долларга етди. Ташқи қарз бундан баттар: у 4,5 миллиард долларни ташкил этади.

Шу йилнинг дастлабки беш ойи мобайнида Исроилда нарх-наво кўтарилди. Асосан озиқ-овқат маҳсулотлари, харидоргир моллар қимматлашди. Бу эса, Исроил экономикасига ҳалокатли таъсир ўтказмоқда.

(ТАСС материаллари асосида).

АХБОРОТ

ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯСИГА БАҒИШЛАБ

Кейинги йилларда республикамиз халқ хўжалигининг етакчи тармоқларидан бири — пахтачилик соҳасида улкан ютуқларга эришилди. Бунда фан билан ишлаб чиқаришнинг, пахта илми заҳматкашлари билан миришкор деҳқонларимизнинг ўзаро ҳамкор-у ҳамжиҳатлигининг муайян роли бор, албатта. Фан ютуқларининг амалиётга дадил жорий этилиши, синовдан ўтган тажрибаларнинг илмий жиҳатдан қайта ишланиб, такомиллаштирилиши натижасида пахтачилик илмида қатор янгиликлар яратилди. Мамлакат миқёсида эътироф этилаётган «Тошкент технологияси» ана шундай янгиликлардан биридир.

Тошкент илмий марказида куни кеча ўтказилган йиғилиш ана шу мавзуга бағишланди. Унда шунингдек пахтачиликда учраб турадиган баъзи муаммоли масалаларга тўхтаб ўтилди. Тошкент илмий марказининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Т. Жўраев ва йиғилишда сўзга чиққанлар илмий марказ олдига қўйилган вазифалар ҳақида, олимларнинг мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишдаги ҳиссалари тўғрисида гапирдилар. Йиғилишда республика илмий муассасалари, етакчи ходимлари, таниқли олимлар, пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган деҳқонлар қатнашдилар.

Н. АЛИМОВ.

МАКТАБ МУЗЕЙИ

Наманган шаҳридаги 40-ўрта мактабнинг ўлкашунослик музейига халқ музейи номи берилганига бир йилдан ошди.

Музейда В. И. Ленин ҳаёти ва ижодига бағишланган хона, «Жанговар атеизм», «Тарих», «Табиат», «Шоншуҳрат», «Оламга саёҳат», «Мактаб бўлимлари тарихи» мавжуд бўлиб, ҳар бири меҳр ва дил билан безатилган. Қўйилган стендлар, экспонатлар, альбомлар, расмлар Наманган области ва шаҳрининг ўтмиши, бугуни ва келажаги ҳақида томошабинларга кўп маълумот беради. Бу ерда машғулот ва дарсдан ташқари тарбиявий тадбирлар, учрашувлар, пионер ва комсомол сафига тантанали қабул қилиш маросимлари ўтказиб турилади.

Ж. ТОШПУЛАТОВ.

Эл соғлиғи—юрт бойлиги

МЕДИЦИНАНИНГ МУҲИМ ЖАБҲАСИ

8—10 сентябрь кунлари Тошкент шаҳрида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ортопед-травматологларининг учинчи съезди бўлади. Анжуманда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Аҳоли соғлиғини сақлашни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида ихтисослаштирилган тиббий хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, турли жароҳатланишларнинг олдини олиш, суяк ва бошқа аъзоларнинг мураккаб шикастланиши ҳамда ортопедик касалликларни аниқлаш, малакали шифо чоралари кўриш масалалари муҳокама этилади.

Съездда травматология ва ортопедия илмининг актуал проблемалари юзасидан докладлар тингланади. Болалар шикастланганда тиббий ёрдам беришни янада яхшилаш бобидаги тажрибалар ўртоқлашилади. Махсус поликлиника ва шифохоналарда қўл ва оёқ жароҳатларини даволашда эришилган ютуқлар ҳақида сўз юритадилар.

Суяк ва бошқа аъзоларнинг мураккаб шикастланишларини аниқлаш ҳамда тўғри даволаш муҳим аҳамият касб этади. Съездда шундай шикастланиш чоғида одам танасида бўладиган ўзгаришлар, уларни даволаш йўллари илмий тарзда баён этилади. Медицина соҳасида изланиш олиб бораётган Ватанимиз олимларининг суяк жароҳатларини даволашдаги янги усулларини жаҳон тиббиёти эътироф этган. Бунда суяк махсус аппаратлар ёрдамида операция қилинади. Натижада жароҳат тез битади. Янги усул машҳур жарроҳ Г. А. Илизаров номи билан боғлиқ. Анжуманда ана шу профессор олиб бораётган изланишлар ҳақида ахборот беради.

Болаларда ортопедик касалликлар эрта аниқланиб вақтида даволанса, муолажа яхши самара бериши тажрибада исботланган. Шуни ҳисобга олиб, институтимиз ходимлари болаларни вақти-вақти билан ортопедик кўрикдан ўтказиб турадилар. Ўғил ва қизалоқларда учрайдиган умуртқа поғонаси касалликлари ва бошқа хил суяк хасталикларини аниқлаш мақсадида Андижон шаҳрида ўн минг ва Тошкент шаҳрида қирқ минг мактаб ўқувчисини медицина кўригидан ўтказдик. Касаллиги аниқланган беморлар кечиктирмай даволашга киришилди. Махсус даволаш муассасалари, мактаб-интернатлар ташкил этилганлиги бу ишда қўл келди.

Шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, кейинги вақтда республикамизда ихтисослаштирилган травматологик ва ортопедик ёрдам уюштириш бирмунча яхшиланди. Шундай касалликларни даволаш учун шифохоналаримизда 5264 ўрин ажратилган. 400 га яқин поликлиникада травматологик ва ортопедик қабулхоналар бор. Бу даволаш муассасаларида кўплаб тажрибали шифокорлар, шу жумладан, 13 фан доктори ва 52 фан кандидати ишлаб турибди. Область марказлари ва районларда ҳам махсус травматологик-ортопедик ёрдам йўлга қўйилган.

Институтимиз олимлари совет медицина фани тараққиётига муносиб улуш қўшишга ҳаракат қилиб, қатор янгиликлар яратмоқдалар. Ҳар йили кўплаб илмий тўплам, монография ва методик қўлланмалар чоп этилмоқда.

Ҳар қандай дардни даволашдан ҳам кўра унинг олдини олган афзал. Шикастланишда ҳам шундай. Ходимларимизнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида, завод ва фабрикаларда, шунингдек, болалар ўртасида травматизмнинг олдини олиш соҳасидаги ишлари диққатга сазовордир. Жумладан, Бекободдаги В. И. Ленин номли металлургия заводи ишчиларини медицина кўригидан ўтказиб, улар ўртасида ишлаб чиқариш травматизмининг олдини олиш борасида тушунтириш ишлари олиб боришмоқда. Завод қошидаги медицина-санитария қисмида махсус травматологик бўлим ташкил этилди. Шундай ишлар «Ўзбексельмаш» ва «Ташсельмаш» заводларида олиб борилмоқда. Республика Соғлиқни сақлаш, Ички ишлар ва Маориф министрликлари ҳамда бир қанча идоралар намояндаларидан болалар ўртасида юз берадиган шикастланишларнинг олдини олиш юзасидан идоралараро республика комиссияси ташкил этилди. Уч юздан ортиқ шифокор иштирокида ўтадиган анжуманда, ҳеч шубҳасиз, медицинанинг муҳим жабҳаси — травматология ва ортопедия соҳасида янги марралар белгилаб олинади.

М. ДУСМУРОТОВ,
Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти директори, профессор.
Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМИ

ПАХТАКОР ҚИЗ ҚЎШИҒИ

Сукланиб боқаман: шан далаларим,
Меҳнатим бирла гулшан далаларим,
Мен туғилиб ўсган, эй азиз тупроқ,
Тақдиримга туташ жон далаларим.

Пахтакор қизман, далада изим,
Далада юз очар баҳорим, кузим,
Тер тўкиб, авайлаб ўстирдим,
Қайнайвер, тошавер, олтин денгизим.

Ястаниб кўкламда уфқ тизга бош,
Ой алла айтади, эркалар қуёш.
Саҳарлар қошингга йўл олар бўлсам,
Сабо дўст, самонинг Чўлпони сирдош.

Ғайратим жўштирар мўл-кўл «оқ олтин»,
У минг бахт йўлим ёритар ойдин.
Кун-бакун юксалиб қад чўзар хирмон,
Зафар-шодиёна тобора яқин...

Завқ билан боқаман, шан далаларим,
Меҳнатим бирла гулшан далаларим.
«Оқ олтин» — [illegible], бахтимга тимсол,
Тақдиримга туташ жон далаларим.

Йўлдош СУЛТОНОВ.
Андижон.

ЧАНОҚЛАР

Уфқларнинг алвон шафағи
Сўнг болалар тоғлар устида.
Наво янграр аҳин тонг чоғи,
Водий тонгин эрта тустида.
Пахтазорга кўз ташлаб бир дам,
Қизларнинг куй тинглашин кўрдим.
Тун осмони чарақлаб ердан,
Юлдузларнинг имлашин кўрдим.
Ажаб, дердим ўзимга-ўзим,
Қайдан тушди оппоқ юлдузлар!

Боққан сари кувнайди кўзим,
Юлдузларни теришар қизлар.
Юлдузларнинг шаънига шу он,
Қалбим тўла ҳис ила ҳамд...
Қани Зуҳро, қани Ой, Чўлпон!—
Ўз-ўзимга сўзлар эдим мен.
Тонг мўъжизин очамиш аранг,
Кенг пахтазор чарақлар экан.
Ажаб, юлдуз деганим қаранг,
Юлдузлармас, чаноқлар экан.

Мели БОБОҚУЛОВ,
Самарқанд.

Республикамиз бўйлаб

ИНЖЕНЕРЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

Ўзбекистон металлургия комбинатида ишлаб чиқариладиган буюмларнинг устини сир билан қоплаш сермеҳнат жараёни машиналар зиммасига юкланди. Тўртта ярим автомат халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган цех ишчи хотин-қизлари катта группасининг қўл меҳнатини енгиллаштирди. Цехдаги врачлар, инженерлар бригадаси меҳнат шароитини яхшилашга кўмаклашди. Шу бригада ташаббуси билан бу ерда янги техника жорий этилди.

Медиклар ва инженерларнинг таклифига биноан цехда ҳаво совитиш аппарати созланди. Бу аппарат ёзнинг саратон кунларида кенг истеъмол қилинадиган молларни ишлаб чиқаришда меҳнат самарадорлигини ошириш имконини берди. Бригада қабул қилган шу ва бошқа тадбирлар яхши натижалар берди. Йил бошидан буён бу ерда меҳнаткашларнинг бетобланиши етти процент қисқарди.

ОТАЛИҚ ҲИММАТИ

Самарқанд медицина институтининг даволаш база муассасаси — 2-шаҳар клиник касалхонаси ҳузурида консультация поликлиникаси ташкил этилган. Олимлар ва етакчи практик-врачлар бу ерда областнинг турли районларидан йўлланма билан келаётган беморларни қабул қилишга киришдилар.

Институт коллективи Самарқанд ва Бухоро областларининг бир қанча қишлоқ районларидаги медицина муассасаларини ўз оталиқларига олган. Бу ерда қишлоқ врачлари билан биргаликда конференциялар, консультациялар ўтказиш анъанага айланиб қолган.

ПАХТАКОРЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН

Ромитан районининг медиклари пахта териш кампаниясида актив иштирок этмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг даволаш амбулаториялари ва фельдшерлик пунктлари кадрлар билан таъминланган, врачлар ва ўрта медицина ходимларининг кечаю кундуз навбатчилиги ташкил этилган, қишлоқ соғлиқни сақлаш муассасаларининг беморларни қабул қилиш соатлари пахтакорлар учун қулай вақтга — эрта тонг ва кечқурунга кўчирилди.

Дала шийпонларида санитария ва гигиена қоидалари тўғрисида лекциялар ва суҳбатлар ўтказилди, дала дори қутичаларида дори-дармонлар ғамлаб қўйилди. (ЎзТАГ).

Йиғим-терим кезлари қишлоқ шифокорлари иш жойини анъанага кўра бевосита пахтазорларга кўчирадилар. Улар дала шийпонларида механизатор ва теримчилар соғлиғини назорат қилиб бориш, зарурат туғилганда тез ёрдам кўрсатишдан ташқари катта профилактика тадбирларини ўтказадилар. Суратда: Бухоро область Шофиркон районидаги Ленин номли колхозда врач Облоқул Шодмонов билан медицина ҳамшираси Дилором Ниғматова механизаторлар билан суҳбат ўтказмоқда.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

ШИША ИП

Олимлар лабораториясида

Республикамиздаги илмий муассасалар ва олий ўқув юртлари қатори Тошкент алоқа электротехника институтида қизиқарли илмий изланишлар олиб борилмоқда. Йил сайин информациялар оқими ортиб бораётган бир пайтда уларни ишончли тарзда узоқ масофаларга узатиш катта аҳамият касб этади. Алоқа электротехника институти олимларининг бу борадаги тадқиқотлари диққатга сазовордир. Улар алоқа учун тола-оптик кабелни ишлатиб кўришди. Янги кабель тозаланган кварц массасидан олинади. У пишиқ эластик қобиққа ўралган бўлиб, соч толасидек ёки ундан сал йўғонроқ бўлади. Шу шиша келгусида алоқанинг жуда ишончли воситаси бўлиб қолади.

Бу янгиликнинг масъул ижрочиси, кўп каналли электроалоқа кафедрасининг катта илмий ходими Р. И. Исаев янгиликни шарҳлашдан аввал стол устига таққослаш учун кўп симли, оғир, букилмайдиган кабелнинг бир бўлаги билан ингичкагина шиша симни қўйди. Шундан кейингина шошилмай тушунтира кетди.

— Қимматбаҳо мис симли кабелга нисбатан мана буниси қатор афзалликларга эга, — деди у. — Қобиқ ичида учта шиша ип бор. Ундан бир вақтнинг ўзида 10 минг одам суҳбатини узатиш мумкин. Ҳолбуки, диаметри 50 миллиметрли мис кабелда 500 жуфт сим бор. Унда бир йўла 500 киши суҳбат олиб бориши мумкин. Одатдаги мис кабелдан фарқли ўлароқ тола-оптик кабелга ташқи электромагнит тебранишлар ўз таъсирини ўтказа олмайди. Бинобарин, телефон трубкасида ҳеч қандай бегона товуш, шовқин ва ҳоказолар бўлмайди. Абонент товуши аниқ, стереофоник ёзув сингари тиниқ бўлади. Ҳозирги телефонларда айтайлик, рақамларга тўла информация берилаётган ва улар тўғридан тўғри электрон-ҳисоблаш машиналарига узатилаётган бўлса, озгина ноаниқлик ҳам нақадар катта хатоликни келтириб чиқаришини тасаввур этиш қийин эмас.

Маълумки, электр сигнали сим орқали ўтиш асносида сусая боради. Одатдаги мис кабель орқали алоқа учун ҳар уч километрда оралиқ кучайтиргич станциялари қурилиши боиси ҳам ана шунда. Бундай станциялар иншооти катта, кўп металл сарфланади. Шиша симга асосланган оптик алоқа учун эса бундай оралиқ станциялари катталиги папирос қутисидек бўлса кифоя. Уларни ҳар 50 километр ва ундан ҳам олислатиб ўрнатиш мумкин. Бунда қанчадан-қанча қимматбаҳо металл иқтисод қилинади. Боз устига алоқа ишончлилиги ортишини айтмайсизми?!

Институт коллективи Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг илмий муассасалари, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда республика Алоқа министрлиги билан ҳамкорликда Ўрта Осиёда биринчи бор кўп каналли информациялар узатиш системасини яратишга ҳозирламоқда. Табиийки, бу система янги кабель билан ишлайди.

Янгиликни кўп жойларда, телефон тармоғи, кабель телевидениеси, ҳисоблаш техникаси, технологик жараёнларни ва кучли радиостанцияларни назорат қилиш ҳамда бошқаришда ишлатиш мумкин. Шиша ипнинг истиқболи порлоқ.

М. ТОШПУЛАТОВ.

СПОРТ

МЕРГАНЛИК:
СОВРИНЛИ ЎРИНЛАР

Украина пойтахтида СССР ДОСААФ Марказий Комитети ҳамда касаба союзлари кўнгилли спорт жамиятларининг Бутуниттифоқ биринчилиги якунланди. Республикамиз мерганлари турли машқларни бажаришда нишонни бехато уриб, умумкоманда ҳисобида муваффақият қозондилар. Вакилларимиз жами 920 балл тўплаб, ғолиблик супасига кўтарилишди. РСФСР ва Белоруссия командалари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди. Шахсий ҳисобда андижонлик В. Зиновин биринчиликнинг иккита олтин медалига сазовор бўлди. Шунингдек, унинг ҳамшаҳри А. Шепилев ҳамда тошкентликлар — В. Ерохин билан М. Деневлар ҳам олтин медалларни қўлга киритишди.

ФУТБОЛ:
ПЕШҚАДАМНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

Жиззахнинг «Звезда» командаси навбатдаги учрашувини ўз майдонида чемпионат пешқадами Кишинёвнинг «Нистру» футболчилари билан ўтказди. Учрашувни ҳужумкорлик руҳида давом эттирган майдон эгалари дарвозага тўртта тўп киритиб муваффақият қозонишди. Меҳмонлар биргина жавоб тўпи киритдилар. Иккинчи ўринни эгаллаб турган «Факел» командаси футболчилари ҳам имкониятни бой беришди. Умуман бу галги ўйинларда майдон эгалари устунликка эришдилар. Учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди. СКА Р — «Факел»— 1:0, «Гурия» — «Ротор» — 2:0, «Жальгирис» — «Искра»— 5:2, «Даугава» — «Спартак»— 4:0, «Помир» — СКА Карпати — 1:0, «Колос» — СКА Хб — 2:1, «Металлург» —«Локомотив» — 2:1, «Таврия» — «Заря» — 3:1, СКА Од — СКА К — 2:0. Ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди.

	Ю	Д	М	Т	О
Нистру	16	7	7	48—30	39
Жальгирис	16	7	7	45—24	39
Колос	16	7	6	45—23	39
Факел	15	8	6	38—22	38
Локомотив	13	10	7	42—26	36
Помир	13	9	8	37—32	35
Заря	13	5	12	46—38	31
Металлург	13	5	11	32—22	31
Даугава	11	9	10	39—34	31
Гурия	13	4	13	37—41	30
СКА Р	12	6	12	44—39	30
СКА Карпати	11	8	11	27—28	30
Искра	9	11	9	36—41	29
Таврия	12	3	14	40—36	27
Шинник	10	7	12	36—44	27
Ротор	9	9	11	39—41	27
Звезда	10	6	14	40—57	26
СКА Од	9	8	12	29—29	26
Динамо	9	7	13	24—39	25
СКА Хб	8	8	14	20—37	24
СКА К	4	8	18	23—50	16
Спартак	3	8	18	12—46	14

Олий лига командалари — «Динамо» (М) ва «Торпедо» (К) учрашуви 2:1 ҳисобида тугади.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

Ф. ЭНГЕЛЬ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йили учун
КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар ва ҳарбий хизматни ўтаб бўлганлар, завод, фабрика, фирма, алоқа, қурилиш ташкилотлари ва ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг йўлланмаси бўлган ёшлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида бир йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Институтнинг тайёрлов бўлимига кирувчилар билан чет тили ва СССР тарихи фанларидан суҳбат ўтказилади ва шу суҳбатнинг натижаларига қараб инглиз, немис ва француз тиллари факультетларига қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент Давлат чет тиллари педагогика институтининг (кундузги, кечки ва сиртқи) 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Институтга қабул қилинганлар 2 та чет (ғарб ва шарқ) тилидан маълумот оладилар, ҳамда таржимон ва педагоглик мутахассислигини эгаллайдилар.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш жойидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси, медицина справкаси (286-форма), саккизта фотосурат (3х4 см.).

Аризалар 20 сентябргача қабул қилинади.
Суҳбат 21 сентябрдан 25 сентябргача давом этади.
Ўқиш муддати — 10 ой.
Машғулотлар — 1 октябрдан бошланади.
Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини 1982 йилда тугатганлар меҳнат стажи бўлса ҳам, тайёрлов бўлимларига қабул қилинмайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Сапёрная кўчаси, 11-уй. Тайёрлов бўлими қабул комиссияси.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

СУВ МАРШРУТЛАРИ МУХЛИСЛАРИНИ ЗАМОНАВИЙ ШИНАМ ТЕПЛОХОДЛАРДА ВОЛГА ДАРЁСИ БЎЙЛАБ ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Саёҳат рус табиатининг куз фаслидаги гўзал ва улуғвор манзараларини кўриш имконини беради. Рейс пайтида теплоходлар яхшигина дам олиш мумкин бўлган хушманзара жойларда тўхтайди.

Теплоходларда музика салонлари, кутубхона, бар, ресторан туристлар ихтиёрида бўлади.

«Г. ДИМИТРОВ» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Ульяновск — Москва — Ульяновск — Тошкент. 22 сентябрдан 7 октябргача.

«Г. Димитров» — уч қаватли, тўрт палубали янги теплоходдир. Путёвканинг баҳоси — 413 сўм.

«КРИЛОВ» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Ульяновск — Ленинград — Ульяновск — Тошкент. 24 сентябрдан 7 октябргача. Путёвканинг баҳоси 273 сўмдан 304 сўмгача.

«ТОЖИКИСТОН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Волгоград — Астрахань — Волгоград— Тошкент. 17 сентябрдан 5 октябргача.

Туристлар олти кун Волгоградагги меҳмонхонада яшайдилар, сўнгра теплоходда қизиқарли саёҳатга жўнайдилар. Путёвканинг баҳоси 225 сўмдан 310 сўмгача.

«ФРУНЗЕ» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Москва— Астрахань — Москва — Тошкент. 19 сентябрдан 6 октябргача. Путёвка баҳоси 411 сўмдан 453 сўмгача.
7 октябрдан 22 октябргача.
Путёвканинг баҳоси 449 сўмдан 515 сўмгача.

«КОНСТАНТИН ФЕДИН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Саратов — Москва — Астрахань—Саратов — Тошкент. 8 сентябрдан 29 сентябргача. Путёвканинг баҳоси 500 сўм.
28 сентябрдан 19 октябргача.
Путёвканинг баҳоси 440 сўм.

«ТИНЧ ДОН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Ростов — Москва — Астрахань — Ростов — Тошкент. 19 сентябрдан 11 октябргача. Путёвканинг баҳоси 425 сўмдан 515 сўмгача.
9 октябрдан 31 октябргача.
Путёвканинг баҳоси 370 сўмдан 465 сўмгача.

Волга бўйлаб теплоходларда саёҳат қилувчи туристлар Повольженинг йирик маданий, илмий, саноат марказлари: Кострома, Горький, Қозон, Саратов, Волгоград, Астрахань, Калинин, Плесс, Чебоксари билан танишадилар. Ватанимиз пойтахти — Москвада ва қаҳрамон шаҳар — Ленинградда бўладилар.

Ҳар икки томонга самолётда бориб-келиш, овқатланиш, меҳмонхона, барча шаҳарлардаги экскурсия хизматининг харажатлари путёвка баҳосига киради.

Путёвкани бевосита нақд пулга ёки пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри. Парадлар хиёбони, 5-уй. Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюроси. Телефон: 39-13-59.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 8/IXда **Абу Али ибн Сино.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 8/IX да **Ёшликда берган кўнгил.**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги
Ш. А. АЛИМОВ номидаги
ЎЗБЕКИСТОН СИЛ КАСАЛЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

раҳбар (фан доктори ёки кандидати);
катта илмий ходим (фан кандидати);
терапевтик пульмонология бўлинмасининг **кичик илмий ходимлари** (5 ўрин).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700115, Тошкент шаҳри, Алимов кўчаси, 1-уй, илмий қисм. Телефон 78-04-92.

«Ўқитувчи» нашриёти коллективи нашриёт ижтимоий-тарих редакцияси мудири А. Ғ. Ҳасановга ва план бўлимининг бошлиғи Ф. Ғ. Ҳасановга оталари

Ғафур ҲАСАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбектелефильм» коллективи кинооператор Н. Зиямуҳамедовга онаси

Турсуной УСМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 10.40 — Уруш ва тинчлик. Бадиий фильм. 2-серия. 12.15— Қўшиқларимиз, парвоз эт. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20— Ҳужжатли фильм. 16.15 —Концерт. 16.35 — Горнчилар, қаердасиз! 17.20 — Концерт. 17.50 — Расмларда қуёш акси бор. 18.05 — Ҳужжатли фильм 18.15 — Енгил атлетика. Европа чемпионати. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Биргаликда аҳил оиламиз. 20.10 — Уруш ва тинчлик. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Хоккей. Халқаро турнир.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 14.00 — Немис тили. 11.05 — Тарих. 11.35 ва 12.40 — География. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Тарих. 13.40 — Табиатшунослик. 14.30 — А. Н. Островский ҳаёти. 15.30 — Юз йилларга тенг йўл. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Жаҳон халқларининг ижоди. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Дўстларимиз чеҳраси. 21.30 — Время. 22.00 — Дов қиссаси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ботаника. 12.00 — До-ре-ми-фа-соль 12.30 —Рус адабиёти. 13.00 — Журналист. Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Жонажон ўлка. 19.00 — Партия турмуши. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Кинопрограмма. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Журналист. Бадиий фильм. 2-серия. 23.55 —Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 19.05 — Ижодий изланиш кишилари. 19.35 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эстетика асослари. 21.00 —Ҳужжатли фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Санъат усталарининг концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига. 11.25 — Дўстлар даврасида. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Туямўйин тароналари. 20.50 — Мен қишлоқда яшайман. 21.10 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Хайтарма ансамблининг солистлари ижро этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02158. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 205. 6